

Rapport

Mæhlum solkraftverk

OPPDRAKSGIVER

Energeia Mæhlum AS

EMNE

Konsekvensutredning friluftsliv og rekreasjon

DATO / REVISJON: 13.05.2025 / 01

DOKUMENTKODE: 10249256-01-RIM-RAP-001

Forside: Utsikten fra Knapphaugen mot Gjøvikmarka og Mæhlum (Foto: Linn Nefertari Leh, Multiconsult).

Foto, illustrasjoner og figurer: Multiconsult om annet ikke er oppgitt.

Dette dokumentet har blitt utarbeidet av Multiconsult på vegne av Multiconsult Norge AS eller selskapets klient. Klientens rettigheter til dokumentet er gitt i den aktuelle oppdragsavtalen eller ved anmodning. Tredjeparter har ingen rettigheter til bruk av dokumentet (eller deler av det) uten skriftlig forhåndsgodkjenning fra Multiconsult med mindre annet følger av norsk lov. Multiconsult påtar seg intet ansvar for bruk av dokumentet (eller deler av det) til andre formål, på andre måter eller av andre personer eller enheter enn det som er godkjent skriftlig av Multiconsult. Deler av dokumentet kan være beskyttet av immaterielle rettigheter og/eller eiendomsrettigheter. Kopiering, distribusjon, endring, behandling eller annen bruk av dokumentet er ikke tillatt uten skriftlig forhåndssamtykke fra Multiconsult eller annen innehaver av slike rettigheter med mindre annet følger av norsk lov.

Rapport

OPPDRAAG	Mæhlum solkraftverk	DOKUMENTKODE	10249256-01-RIM-RAP-001
EMNE	Konsekvensutredning friluftsliv og rekreasjon	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDRAAGSGIVER	Energeia Mæhlum AS	OPPDRAAGSLEDER	Trine Riseth
KONTAKTPERSON	Jørgen Bølling	UTARBEIDET AV	Linn Nefertari Leh
STED	Gjøvik kommune	ANSVARLIG ENHET	10234054 Naturressurs Midt

SAMMENDRAG

Prosjektet Mæhlum agrivoltaiske solkraftverk er et tiltak der formålet er samdrift av landbruksvirksomhet og kraftproduksjon. Anlegget vil kunne bidra til å dekke deler av en forventet, betydelig økning i elektrisitetsforbruket i regionen, og til å nå nasjonale målsetninger for økt fornybar energiproduksjon. Dette forventes å kunne skje til en konkurransedyktig pris, samtidig som man bidrar til lokal landbruksproduksjon.

Mæhlum agrivoltaiske solkraftverk er lokalisert ca. 5 km nordvest for Gjøvik sentrum i Gjøvik kommune, Innlandet fylke. Arealet er på 534 dekar/0,53 km² og utgjør den sørligste delen av eiendommen 13/3,5, som totalt er på 1,3 km².

Gjøvik kommune er ikke kartlagt med tanke på friluftsliv. Planområdet og influensområdet er dermed kartlagt for friluftslivsverdier i henhold til M98 i denne utredningen, basert på eksisterende kunnskapsgrunnlag, feltbefaring og informasjon fra organisasjoner og kommunen.

Planområdet er et utmarksområde med produksjonsskog, der alle skogteiger med unntak av én er i gjenvekst etter relativt nylig hogst. Planområdet ligger innenfor friluftslivsområdet Gjøvikmarka, et stort marka-område med stor verdi iht. M-1941. Den største friluftslivsverdien i planområdet er lysløypa som går mellom Skistua nordvest for planområdet til Eiktunet sørøst for planområdet, og som i denne utredningen er skilt ut som eget delområde/friluftslivsområde. Andre aktiviteter som området er brukt til er blant annet orientering, stolpejakt, bålpyring, jakt og sanking av både bær og sopp. I influensområdet, omkring planområdet og nettilknytningen, inngår også friluftslivsområdene Bergstoppen (et utsiktspunkt), Øverbymarka (bymarka) og Grande skole. Se kart i figur 3-2 for plassering av stedsnavn og av lysløypa relatert til plan- og influensområdet.

Konsekvensene som følge av tiltaket er knyttet til endring i attraktivitet, arealbeslag og tilgjengelighet ettersom arealet blant annet vil beslaglegges, gjerdes inn, og lysløypa og skogsbilveien vil legges om.

Samlet konsekvens av tiltaket er satt til **noe negativ konsekvens**, som er i overensstemmelse med at et delområde (en del av Gjøvikmarka) har fått middels konsekvens (2-) og et annet (en del av Øverbymarka) har fått noe konsekvens (1-). Resterende tre delområder har fått ubetydelig konsekvens (0), lysløypa pga. forpliktende planer om omlegging slik at dens funksjon bevares, Grande skole og Bergstoppen fordi innsyn mot planområdet vil være begrenset og attraktiviteten av disse friluftslivsområdene i omegnen ikke vil bli vesentlig redusert.

Forslag til ytterligere avbøtende tiltak for temaet friluftsliv omfatter strategisk planting av trær for å skjerme deler av anlegget for brukere av området rundt. Videre bør den støyende delen av arbeidet i anleggsfasen legges utenom vinteren fordi det er stor trafikk i området og omegnen i form av skigåing i denne årstida.

01	13.5.2025	Byttet ett kart, tydeliggjøring av stedsnavn og delområdenavn	Ørjan W. Jenssen		TRR
00	08.04.2025	Konsekvensutredning friluftsliv og rekreasjon	Linn Nefertari Leh	Ørjan W. Jenssen	TRR
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	Bakgrunn og utredningskrav	6
1.1	Bakgrunn for prosjektet	6
1.2	Planområdet	6
1.3	Utredningskrav	6
2	Metode	8
2.1	Definisjoner og avgrensning	8
2.1.1	Definisjon av friluftsliv	8
2.1.2	Avgrensning mot andre fagtema	8
2.2	Metodikk	9
2.2.1	Kartlegging av friluftslivsområder etter M98	9
2.2.2	Definere influensområde	11
2.2.3	Inndeling av delområder	11
2.2.4	Verdisetting av delområder	12
2.2.5	Vurdering av påvirkning for delområder	13
2.2.6	Vurdering av konsekvensgrad for delområder	14
2.2.7	Vurdering av konsekvens for alternativer	15
3	Tiltaksbeskrivelse	17
3.1	Arealinngrep og komponenter	17
3.2	Permanent og midlertidig arealbruk	18
3.3	Usikkerhet i tiltaksbeskrivelsen	19
3.4	Totalt arealbehov	19
3.5	Transport	19
3.6	Tilbakeføring etter endt konsesjonsperiode	20
3.7	Beskrivelse av nettilknytning og nettkapasitet	20
3.7.1	Utforming av nettilknytningen	20
3.7.2	Konsekvenser for miljø og samfunn av nettilknytningen	20
3.8	Beskrivelse av energiproduksjon og kostnader	20
3.9	Beskrivelse av nullalternativ, andre planer og annet lovverk	20
3.10	Influensområdet	21
4	Kunnskapsgrunnlaget	23
4.1	Befaring	23
4.2	Friluftslivsverdier i planområdet til Mæhlum solkraftverk	23
4.3	Friluftslivsverdier i influensområdet til Mæhlum solkraftverk	26
4.3.1	Gjøvikmarka	26
4.3.2	Bergstoppen	27
4.3.3	Øverbymarka	28
4.4	Andre friluftslivsverdier i influensområdet	29
4.5	Turruter	30
4.6	Kartlegging i henhold til veileder M-98	31
5	Trinn 1: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområder	33
5.1	Inndeling i delområder	33
5.2	Verdivurderte områder	33
5.3	Potensiell bruk	34
5.4	Påvirkningsvurdering	35
5.4.1	Påvirkning av delområder	35
5.4.2	Nærmere beskrivelse av påvirkning på kartlagte friluftslivsområder	35
5.4.3	Nærmere beskrivelse av påvirkning på ferdselsårer	37
5.5	Midlertidige virkninger	38
6	Konsekvens	39
6.1	Sammenstilling av konsekvenser	39
6.1.1	Ytterligere skadebegrensende tiltak	39
6.1.2	Virkninger som ikke følger av tiltaket (indirekte virkninger)	40
6.1.3	Vurdering av samlet belastning	40
6.1.4	Usikkerhet	40
7	Overvåkningsordninger	40
8	Data i databaser	40
9	Referanser	41

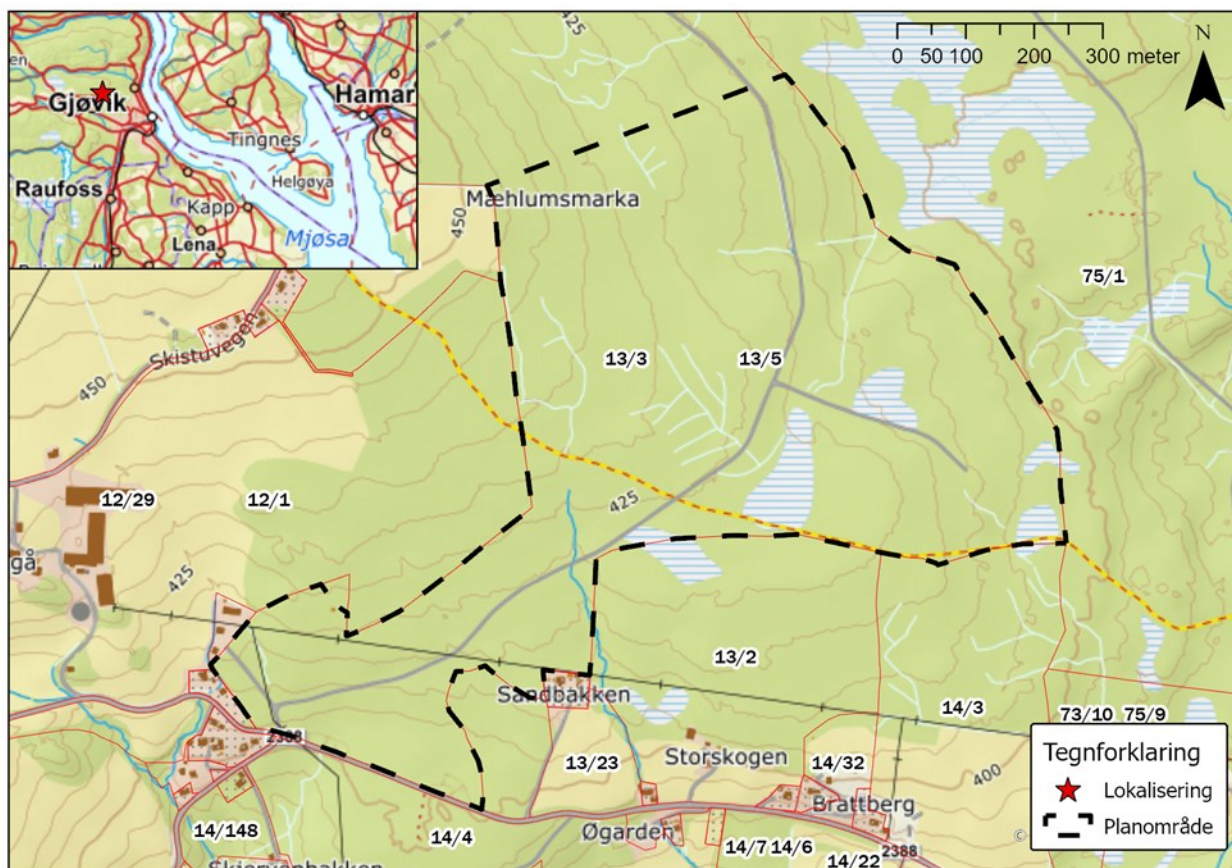
10	Vedlegg	42
10.1	Synlighetskart	42
10.2	Verdisettingskriterier for hvert kartlagt friluftslivsområde	43

1 Bakgrunn og utredningskrav

1.1 Bakgrunn for prosjektet

Prosjektet Mæhlum agrivoltaiske solkraftverk er et tiltak der formålet er samdrift av landbruksvirksomhet og kraftproduksjon. Anlegget vil kunne bidra til å dekke deler av en forventet, betydelig økning i elektrisitetsforbruket i regionen, og til å nå nasjonale målsetninger for økt fornybar energiproduksjon. Dette forventes å kunne skje til en konkurransedyktig pris, samtidig som man bidrar til lokal landbruksproduksjon.

Figur 1-1. Lokalisering og planområde for Mæhlum solkraftverk. Eiendomsgrenser er vist med tynn, rød strek. Dagens lysløype framgår med gul og oransje stiplet strek. Bakgrunnskart: Topo farger, Kartverket.

1.2 Planområdet

Mæhlum agrivoltaiske solkraftverk er lokalisert ca. 5 km nordvest for Gjøvik sentrum i Gjøvik kommune, Innlandet fylke. Planområdet med innstrålingssoner ligger i sin helhet innenfor eiendommen/felleseiet 13/3,5, teigid 48970721. Arealet er på 534 dekar/0,53 km² og utgjør den sørligste delen av eiendommen, som totalt er på 1,3 km². Det avgrensa planområdet utgjør den delen av eiendommen som vender mot sør og øst, ligger ca. 500 m over havet, er lett tilgjengelig og er i dag aktivt drevet skogsmark. Lokalisering og avgrensning framgår av figur 1-1.

1.3 Utredningskrav

Konsekvenser utredes i henhold til utredningsprogram fastsatt av NVE. I utredningsprogrammet er utredningskrav for fagtema friluftsliv omtalt slik:

- Kartlagte friluftslivsområder i plan- og influensområdet skal beskrives og vises på kart.

- *Dagens bruk av plan- og influensområdet til friluftsliv skal beskrives, herunder jakt og fiske. Viktige turstier mm. skal vises på kart. I denne sammenheng påpekes spesielt Skistua og skiløypa som går gjennom planområdet. Alternative friluftslivsområder med tilsvarende aktivitetsmuligheter skal kort omtales.*
- *Tiltakets virkninger for friluftslivsområder skal vurderes.*

Framgangsmåte:

Utredningen skal gjennomføres med anerkjent metodikk etter gjeldende KU-veileder fra Miljødirektoratet og Miljødirektoratets veileder M98-2013: Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder. Eventuell ny verdsetting av friluftslivsområder skal bygge på eksisterende kommunal kartlegging. Manglende dekning skal så langt som mulig koordineres med kommunen. Lokale og regionale myndigheter og organisasjoner, samt personer med relevant lokalkunnskap, skal kontaktes.

2 Metode

Formålet med konsekvensutredninger er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir synliggjort i utarbeidelse av planer og tiltak. Forskrift om konsekvensutredninger (KU-forskriften) fastsetter krav til innhold i en konsekvensutredning.

I henhold til KU-forskriften § 17 skal konsekvensutredninger følge anerkjent metodikk og utføres av personer med relevant faglig kompetanse. I dette kapittelet beskrives metodikken i fagrapporten og fagkompetansen som ligger til grunn.

2.1 Definisjoner og avgrensning

2.1.1 Definisjon av friluftsliv

Friluftsliv er etter Miljødirektoratets veileder M-1941 definert som

«opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturopplevelse»

Fagtema friluftsliv omfatter iht. veilederen:

- alle områder som har betydning for allmennhetens mulighet til å drive friluftsliv
- områder for ferdsel og opphold i grøntområder inne i byer og tettsteder, som for eksempel parker og andre grønne strukturer
- områder i byen som gatealléer og grønne havnepromenader

I utgangspunktet regnes ikke opparbeidede områder som gater, torg, allmenninger og promenader som friluftslivsområder. Skillet mellom friluftsliv og rekreasjon i grå areal i byer og tettsted kan imidlertid være glidende. For eksempel kan promenader eller torgplasser med tilrettelagte badeplasser regnes som et friluftslivsområde.

Motorisert ferdsel inngår ikke i tema friluftsliv.

2.1.2 Avgrensning mot andre fagtema

I en konsekvensutredning skal konsekvenser telles kun én gang. Innholdet i fagtema friluftsliv ligger tett på andre fagtema som blir utredet i prosjektet, og beskrivelse av avgrensning mot disse framgår i dette kapittelet. Avgrensningen er basert på retningslinjer for grensesetting i M-1941, og hva som er ansett som hensiktsmessig å plassere under fagtema friluftsliv etter dialog med fagutredere for andre fagtema.

Landskap

Områder benyttet til friluftsliv vil også inngå i landskapet, og vurderes derfor også under tema landskap. Friluftsområdene og stienes betydning for friluftsliv slik som bruksverdi, kvaliteter, tilrettelegging med mer verdsettes under tema friluftsliv, mens de landskapsmessige verdier vurderes under tema landskap.

Kulturmiljø

Kulturminner som enkeltstående objekter og kulturminner i en større sammenheng som danner kulturmiljøer utredes under tema kulturmiljø. Historiske spor kan ha stor verdi som bruks- og opplevelsesområder for friluftslivet. Utredning for friluftsliv skal kun omtale og verdsette kulturminner eller kulturmiljø som en opplevelseskvalitet. De historiske verdiene hører hjemme under kulturmiljø.

2.2 Metodikk

Utredningen for tema friluftsliv er utført etter metodikk beskrevet i M-1941, Miljødirektoratets tverrsektorielle veileder for konsekvensutredning på klima- og miljøtema. Utredninger av ikke-prissatte tema er etter håndbok M-1941 basert på en standardisert og systematisk prosedyre for å gjøre vurderinger, konklusjoner og anbefalinger mest mulig objektive, forståelige og etterprøvbare. En forkortet versjon av de viktigste trinnene i metoden er gjengitt under. En mer utfyllende beskrivelse er gitt i håndbok M-1941.

Innledningsvis i fagrapporten er planforslaget/tiltaket, nullalternativet og alternativer som skal utredes presentert. Alternativene (inkludert nullalternativet) er gjennom utredningsprosessen sammenlignet og rangert med hensyn til hvilke virkninger de vil få for friluftsliv. Prosedyren for dette starter med etablering av et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og definering av influensområdet og delområder.

2.2.1 Kartlegging av friluftslivsområder etter M98

Friluftslivsområder i en kommune kartlegges og verdsettes ved å følge Miljødirektoratets veileder M98-2013. Veilederen er en revidert utgave av DN-håndbok 25 *Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder*. Veilederen M98 er brukt hovedsakelig av kommunen, men også andre aktører, for å identifisere og verdsette friluftslivsområder, slik at det blir mulig å utvikle og ivareta arealer for friluftsliv. Kartlegging av friluftslivsområder etter M98 skaper et godt kunnskapsgrunnlag for all arealplanlegging og virksomhetsarbeid for friluftsliv. Et bredt spekter av områder med forskjellige kvaliteter gir befolkningen mulighet til å utøve friluftsliv ut fra egne preferanser og der de helst ønsker.

Metoden i M98 innebærer at kommunens friluftslivsområder plasseres i en av områdetypene: nærturterreng, leke- og rekreasjonsområde, grønnkorridor, marka, strandsone med tilhørende sjø og vassdrag, jordbrukslandskap, utfartsområde, store turområder med eller uten tilrettelegging, særlige kvalitetsområder og andre friluftslivsområder. Deretter blir områdene, ved hjelp av et skjema med verdsettingskriterier, se tabell 2-1, verdsatt til en av verdiklassene: svært viktig-, viktig- eller registrert friluftslivsområde. Områder som ikke gis en verdiklasse blir registrert som ikke klassifisert. Ikke alle verdsettingskriterier nevnt i tabell 2-1 må brukes for alle områder, noen er mer tilpasset spesifikke områdetyper.

Tabell 2-1. Skjema med verdsettingskriterier fra M98 brukt for å verdsette kartlagte friluftslivsområder.

Verdsettingskriterier						
		1	2	3	4	5
Brukerfrekvens	Hvor stor er dagens brukerfrekvens?	Liten	Noe	Middels	Ganske stor	Stor
Regionale og nasjonale brukere	Brukes området av personer som ikke er lokale?	Aldri	Neste aldri	Middels	Ganske ofte	Ofte
Opplevelseskvaliteter	Har området spesielle natur- eller kulturhistoriske opplevelseskvaliteter? Har området et spesielt landskap?	Ingen	Litt	Middels	Ganske mange	Mange
Symbolverdi	Har området en spesiell symbolverdi?	Ingen	Litt	Middels	Ganske stor	Stor
Funksjon	Har området en spesiell funksjon (atkomstzone, korridor, parkeringsplass el.)?	Ikke spesiell funksjon	Noe spesiell funksjon	Middels funksjon	Ganske spesiell funksjon	Spesiell funksjon
Egnethet	Er området spesielt godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til?	Dårlig	Ganske dårlig	Middels	Ganske godt	Godt
Tilrettelegging	Er området tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper?	Ikke tilrettelagt	Litt tilrettelagt	Middels tilrettelagt	Ganske godt tilrettelagt	Høy grad av tilrettelegging
Kunnskapsverdier	Er området egnet i undervisningssammenheng eller har området spesielle natur- eller kulturvitenskaplige kvaliteter?	Få	Ganske få	Middels	Ganske mange	Mange
Lydmiljø	Har området et godt lydmiljø?	Dårlig	Ganske dårlig	Middels	Ganske godt	Godt
Inngrep	Er området inngrepsfritt?	Utbygd	Ganske utbygd	Middels	Ganske inngrepsfritt	Inngrepsfritt
Utstrekning	Er området stort nok for å utøve de ønskede aktivitetene?	For lite	Mangler mye	Mangler noe	Mangler lite	Stort nok
Tilgjengelighet	Er tilgjengelig god, eller kan den bli god?	Dårlig	Ganske dårlig	Middels	Ganske god	God
Potensiell bruk	Har området potensial utover dagens bruk?	Liten	Ganske liten	Middels	Ganske stor	Stor

Gjøvik kommune er ikke kartlagt med tanke på friluftsliv. Planområdet og influensområdet er dermed kartlagt for friluftslivsverdier i henhold til M98 i denne utredningen, basert på eksisterende kunnskapsgrunnlag, feltbefaring og informasjon fra organisasjoner og kommunen. For verdiklassifisering i kartleggingen er den anbefalte skalaen i M98 brukt, se tabell 2-2.

Tabell 2-2. Anbefalt skala for verdiklassifisering av friluftslivsområdene i M98.

Verdi	
Verdi	Anbefalt skala
A Svært viktig friluftslivsområde	Brukerfrekvens = 4,5 eller Regionale/nasjonale brukere 4,5 eller Opplevelseskvaliteter = 5 eller Symbolverdi = 5 eller Funksjon = 5 eller Egnethet = 5 eller Tilrettelegging = 5 eller En generell høy skåre
B Viktig friluftslivsområde	Brukerfrekvens = 3 eller Regional/nasjonal bruk 3 eller Opplevelseskvaliteter = 3,4 eller Symbolverdi = 3,4 eller Funksjon = 3,4 eller Egnethet = 3,4 eller Tilrettelegging = 3,4 eller En generell middels skåre
C Registrert friluftslivsområde	Brukerfrekvens = 2 eller Regional/nasjonal bruk 2 eller Opplevelseskvaliteter = 2 eller Symbolverdi = 2 eller Funksjon = 2 eller Egnethet = 2 eller Tilrettelegging = 2 eller En generell lav skåre
D Ikke klassifisert friluftslivsområde	Områder som ikke blir verdsatt som A, B eller C.

2.2.2 Definere influensområde

Influensområdet defineres etter M-1941 som «*det området der midlertidige eller permanente virkninger forventes å kunne opptre, og definerer avgrensningen av konsekvensutredningen*». Influensområdet inkluderer både plan-/tiltaksområdet og områder utenfor plan-/tiltaksområdet, og omfanget vil variere avhengig av den enkelte planen/tiltaket og fagtema. Avgrensning av influensområdet for fagtema friluftsliv defineres i kap. 3.10.

2.2.3 Inndeling av delområder

Influensområdet er delt inn i **delområder**, basert på eksisterende og innhentet kunnskap om friluftslivet i området. Inndeling i delområder er gjort i henhold til områdetypene som er definert i veileder M98, Kartlegging og verdsetting av friluftsliv, og som går igjen i M-1941, se tabell 2-3 under. Store eller viktige ferdselsårer er definert som egne delområder.

Tabell 2-3. Områdetyper for friluftslivsområder. Alle kategorier hentet fra veileder M98 Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder.

Områdetype	Beskrivelse
Blå-/grønnstruktur	En del av det "myke" transportsystemet og viktige forbindelseslinjer som knytter sammen boligområder og de mest brukte og egnede friluftslivsområdene. Korridorene skal ha et blå/grønt hovedpreg.
Leke- og rekreasjonsområde	Lekeplasser, ballplasser, nærmiljøanlegg, hundremeterskogen, badestrender, offentlig sikrede områder, parker og lignende som er mindre enn 200 dekar.

Områdetype	Beskrivelse
Nærturterreng	Vegetasjonskledde områder på mer enn 200 dekar. Områdene skal være tilknyttet byggeområder som f.eks. boligområder, skoler og barnehager, og ligge i gangavstand fra disse. De er vanligvis naturlig avgrenset av bebyggelse eller dyrket mark.
Marka	Omfatter noen av de viktigste områdene for friluftsliv i kommunen og/eller regionen. Grenser som regel direkte opp mot byer/ tettsteder og har direkte adkomst herfra.
Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag	Områder langs kyst, innsjøer og vassdrag med muligheter for allment friluftsliv.
Friluftsliv i jordbrukslandskap	Områder der man etter friluftslovens bestemmelser kan ferdes i den tid marken er frosset eller snølagt (ikke i tidsrommet fra 30. april til 14. oktober). Jf. friluftsloven.
Utfartsområde	Kategorien rommer også stier, driftsveger, skiløyper i jordbruksområder.
Store turområder med tilrettelegging	Store og små dagsturområder som ligger utenfor den umiddelbare nærhet til byer/tettsteder. Ofte egnet for en eller flere enkeltaktiviteter som det lokalt ikke finnes alternative områder til.
Store turområder uten tilrettelegging	Store områder eller systemer av delområder som er "inngrepsfrie".
Særlige kvalitetsområder	Landskap, natur- eller kulturmiljø som har helt spesielle opplevelseskvaliteter eller som har spesielt stor symbolverdi.
Andre friluftslivsområder	Områder av betydning for friluftslivet, men som ikke lar seg plassere i noen av de øvrige områdetypene.

2.2.4 Verdsetting av delområder

Verdi for hvert delområde er vurdert ut fra verdikriteriene i M-1941 (se tabell 2-4). Alle delområder er verdsatt og framstilt i verdikart med tilsvarende fargekoder. Delområdene (områdetypene) er verdsatt i sin helhet, dvs. uten differensiering i verdi mellom soner. Ved verdsetting av delområder er verdikriterier som er gitt stor eller svært stor verdi gjort utslagsgivende for total verdi. Bymarker (alltid svært stor verdi) og allerede verdsatte områder er ikke verdsatt på nytt gjennom konsekvensutredningen.

Tabell 2-4. Verditabell for friluftsliv iht. M-1941.

Verdikriterier	Ubetydelig	Noe	Middels	Stor	Svært stor
Brukerfrekvens	Ikke nevneverdig bruk	Brukes av noen	Brukes av flere, ofte med innslag av regionale brukere	Brukes av mange Flere regionale brukere	Brukes av svært mange Nasjonale brukere
Kvalitet	Få eller ingen opplevelseskvaliteter Har i liten grad en funksjon som adkomstsone eller sammenheng	Noen natur- eller kulturhistoriske opplevelseskvaliteter Har begrenset funksjon som adkomstsone/ sammenheng Begrenset størrelse/ utstrekning	Flere natur- eller kulturhistoriske opplevelseskvaliteter Har i noen grad en funksjon som adkomstsone eller sammenheng Noe tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Godt lydmiljø Tilstrekkelig utstrekning for å utøve de ønskede aktivitetene	Mange natur- eller kulturhistoriske opplevelseskvaliteter Har en viktig funksjon (sammenheng/ adkomst/ parkering) Godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til Godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Godt lydmiljø	Svært mange natur- eller kulturhistoriske opplevelseskvaliteter Har en svært viktig funksjon (sammenheng/ adkomst/ parkering) Spesielt godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til Svært godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Godt lydmiljø

Verdikriterier	Ubetydelig	Noe	Middels	Stor	Svært stor
				Stor nok utstrekning for å utøve de ønskede aktivitetene	Svært stor utstrekning
Betydning	Har ikke symbolverdi Ikke brukt/egnet i undervisnings-sammenheng	Har noe symbolverdi i lokal sammenheng I liten grad brukt/egnet i undervisnings-sammenheng Brukes av personer i nærområdet/bydelen	Har en spesiell symbolverdi i regional sammenheng Egnet/noe brukt i undervisnings-sammenheng Brukes av personer fra hele kommunen	Har en spesiell symbolverdi i regional/nasjonal sammenheng Godt egnet/mye brukt i undervisnings-sammenheng Brukes av personer fra regionen	Har en spesiell symbolverdi i nasjonal sammenheng Svært godt egnet/svært mye brukt i undervisnings-sammenheng Brukes av personer fra hele Norge
Bymarker					Alltid svært stor verdi

2.2.5 Vurdering av påvirkning for delområder

Påvirkning for hvert delområde er vurdert innenfor fem kategorier, og gradert etter en femdelst skala fra forbedret til sterkt forringet (se tabell 2-5).

Hvordan visuelle virkninger påvirker attraktiviteten til et område vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle. Vektlegging av visuelle virkninger i ulike områder vurderes etter veiledning i M-1941. Det er også gjort en skjønnsmessig vurdering av hvordan utbyggingen kan forsterke virkningen av klimaendringene på friluftsområdet.

Tabell 2-5. Påvirkningstabell for friluftsliv iht. M-1941. Tabellen viser kriterier for å vurdere påvirkning på friluftslivet. For hver påvirkningsgrad er det tilstrekkelig at ett kulepunkt oppfylles.

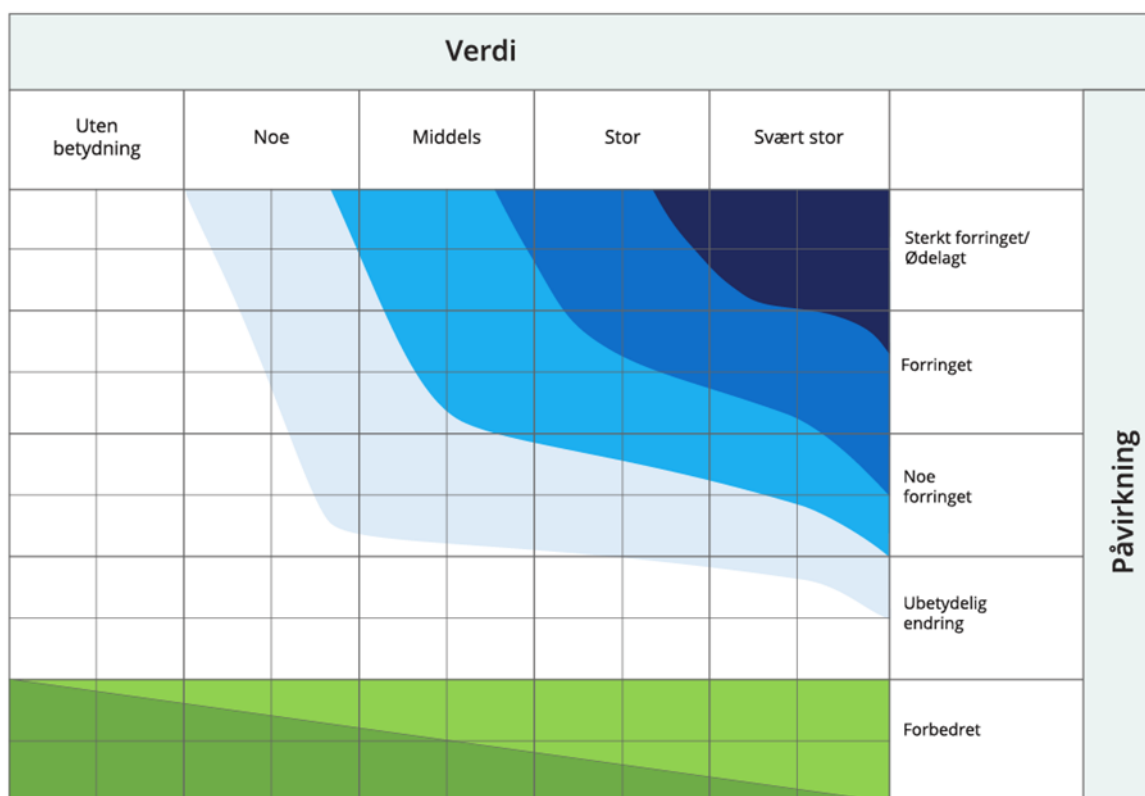
Kriterium	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Endring i attraktivitet	Området blir utvidet og/eller får positive fysiske/ visuelle endringer	Ingen eller liten reduksjon i attraktivitet	Redusert attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning	Svært redusert attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning	Områder mister sin attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning
Arealbeslag	Ingen reduksjon i areal	Ingen eller liten reduksjon i areal	Arealbeslag eller fysiske endringer som reduserer området	Arealbeslag eller en fysisk endring som i stor grad reduserer området	Friluftsområdet bygges ned og forsvinner
Tilgjengelighet	Bedre tilgjengelighet: bedre adkomst og/eller eksisterende barrierer/stengsler blir fjernet	Ingen eller lite redusert tilgjengelighet	Noe redusert tilgjengelighet: vanskeligere adkomst til området, stengsler og/eller barrierer	Svært redusert tilgjengelighet: flere adkomstmuligheter til området blir fjernet. Flere barrierer og/eller stengsler etableres i eller ved området	Området blir utilgjengelig. Barrierer, stengsler i eller ved området gjør området utilgjengelig for bruk. Adkomstmuligheter fjernes
Forurensning	Redusert forurensning (støy, støv, avrenning)	Ingen eller liten økning i forurensning (støy, støv, avrenning)	Noe økt forurensning (støy, støv, avrenning)	Økt forurensning (støy, støv, avrenning)	Vesentlig økt forurensning (støy, støv, avrenning)

Kriterium	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Funksjon	Funksjon opprettholdes og underbygges	Funksjon uendret	Funksjon endres i negativ retning	Redusert funksjon	Dagens funksjon forsvinner

2.2.6 Vurdering av konsekvensgrad for delområder

Konsekvensgrad for delområdene framkommer ved å sammenstille verdivurderingen med vurderingen av tiltakets påvirkning i en konsekvensvifte (figur 2-1). Konsekvensen for hvert delområde er gradert fra *stor/svært stor positiv konsekvens* (+++/++++) til *svært stor negativ konsekvens* (----) (tabell 2-6). Konsekvensgrad for delområdene tas med videre i vurdering av konsekvens av alternativer.

Figur 2-1. Konsekvensvifte iht. M-1941.

Tabell 2-6. Skala og veiledning for konsekvenssetting for delområder iht. M-1941.

Skala	Forklaring
Svært stor konsekvens ----	Den mest alvorlige konsekvensgraden som kan oppnås for delområdet. Brukes kun for delområder med stor eller svært stor verdi.
Stor konsekvens ---	Alvorlig konsekvensgrad for delområdet.
Middels konsekvens --	Middels konsekvensgrad for delområdet.
Noe konsekvens -	Noe konsekvensgrad for delområdet.
Ubetydelig konsekvens 0	Ingen eller ubetydelig konsekvensgrad for delområdet.
Noe/betydelig positiv konsekvens +/++	Forbedring (+) eller betydelig forbedring (++)

Stor/svært stor positiv konsekvens +++ /++++	Stor forbedring (+++) eller svært stor forbedring (++++). Brukes i hovedsak der områder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket.
---	--

2.2.7 Vurdering av konsekvensgrad for ulike alternativer

Vurdering av konsekvens av alternativer og rangering av alternativer utgjør trinn 2 av konsekvensutredningen. Samlet konsekvens av hvert alternativ er bestemt gjennom en sammenstilling av konsekvensgrad for delområdene.

Konsekvensen av hvert alternativ er gradert fra stor positiv konsekvens til kritisk negativ konsekvens etter kriteriene i M-1941 (tabell 2-7). Høye negative konsekvensgrader vil bety at planen/tiltaket kan være i konflikt med nasjonale og vesentlige regionale interesser for klima- og miljø, og kan være grunnlag for innsigelse.

Etter en samlet vurdering av alternativene, er alternativene rangert fra best (1) til verst med hensyn til hva som gir minst negative konsekvenser, ev. størst positive konsekvenser for friluftslivet. Det er anledning til å rangere flere alternativer likt, dersom de er gitt lik konsekvens. Samlet vurdering og rangering av alternativer er begrunnet.

I fagrapporten er det også gjort greie for indirekte virkninger av planen/tiltaket, usikkerhet i konsekvensutredningen, midlertidige virkninger og vurderinger av skadebegrensende tiltak. Skadebegrensende tiltak som er sikret gjennom plankart og bestemmelser i plan eller som er innarbeidet i det omsøkte tiltaket presenteres i tiltaksbeskrivelsen (kap.3), og er inkluderte i vurdering av konsekvensgrad. Andre skadebegrensende tiltak presenteres avslutningsvis i rapporten (kap. 6.1.1).

Tabell 2-7. Kriterier for vurdering av samlet konsekvens for friluftsliv.

Konsekvensgrad	Kriterier for samlet vurdering
Kritisk negativ konsekvens	Tiltaket medfører kritisk skade på friluftslivet innenfor influensområdet. Brukes kun for områder som er gitt stor eller svært stor verdi. Overvekt av delområder med konsekvensgrad svært alvorlig konsekvens (4 minus).
Svært stor negativ konsekvens	Konsekvensgrad svært stor negativ betyr at gjennomføring av alternativet medfører forringelse eller ødeleggelse av nasjonalt viktig friluftsliv. Brukes kun for områder med registreringskategorier som er gitt stor eller svært stor verdi. - Overvekt av delområder med konsekvensgrad alvorlig konsekvens (3 minus). - Flere delområder har konsekvensgrad svært alvorlig (4 minus).
Stor negativ konsekvens	Tiltaket medfører stor konsekvens for friluftslivet innenfor influensområdet. - Overvekt av delområder med konsekvensgrad betydelig (2 minus). - Flere delområder med konsekvensgrad alvorlig (3 minus). - Ett delområde kan ha konsekvensgrad svært alvorlig.
Middels negativ konsekvens	Tiltaket medfører betydelig konsekvens for friluftslivet innenfor influensområdet. - Overvekt av delområder har konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus). - Flere delområder har konsekvensgrad betydelig (2 minus). - Ett delområde kan ha konsekvensgrad alvorlig (3 minus). - Ingen delområder er gitt svært alvorlig konsekvensgrad.
Noe negativ konsekvens	Tiltaket medfører noe konsekvens for friluftslivet innenfor influensområdet. Lite konflikt med friluftsliv innenfor influensområdet. - Delområder har lave konsekvensgrader. - Overvekt av konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus) og ubetydelig konsekvens (0). - Maks ett delområde kan ha konsekvensgrad betydelig (2 minus).

Konsekvensgrad	Kriterier for samlet vurdering
	Ingen delområder er gitt konsekvensgrad svært alvorlig (4 minus) eller alvorlig (3 minus).
Ubetydelig konsekvens	Tiltaket/alternativet vil ikke medføre vesentlige endringer for friluftslivet i nullalternativet. - Overvekt av ubetydelig konsekvens (0). - Ett delområde kan inneholde konsekvensgrad noe konsekvens (1 minus). - Ingen delområder er gitt svært alvorlig (4 minus), alvorlig (3 minus) eller betydelig (2 minus) konsekvensgrad.
Positiv konsekvens	Benyttes i områder som er gitt ubetydelig eller noe verdi som får noe eller betydelig verdiøkning som følge av tiltaket. Tiltaket/alternativet er en forbedring for friluftslivet i forhold til nullalternativet. - Overvekt av delområder med positiv konsekvensgrad (1 og 2 pluss). - Kan kun inneholde delområder med noe negativ konsekvensgrad. - Delområder med noe negativ konsekvensgrad (1 minus) oppveies klart av områdene med positiv konsekvensgrad.
Stor positiv konsekvens	Benyttes i områder som er gitt ubetydelig eller noe verdi som får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket. - Stor forbedring for friluftslivet i forhold til nullalternativet. - Overvekt av delområder med svært stor miljøforbedring (4 pluss). - Overvekt av delområder med svært positiv konsekvensgrad. - Kan kun inneholde delområder med lav negativ konsekvensgrad, delområder med negativ konsekvensgrad oppveies klart av områdene med positiv konsekvensgrad.

3 Tiltaksbeskrivelse

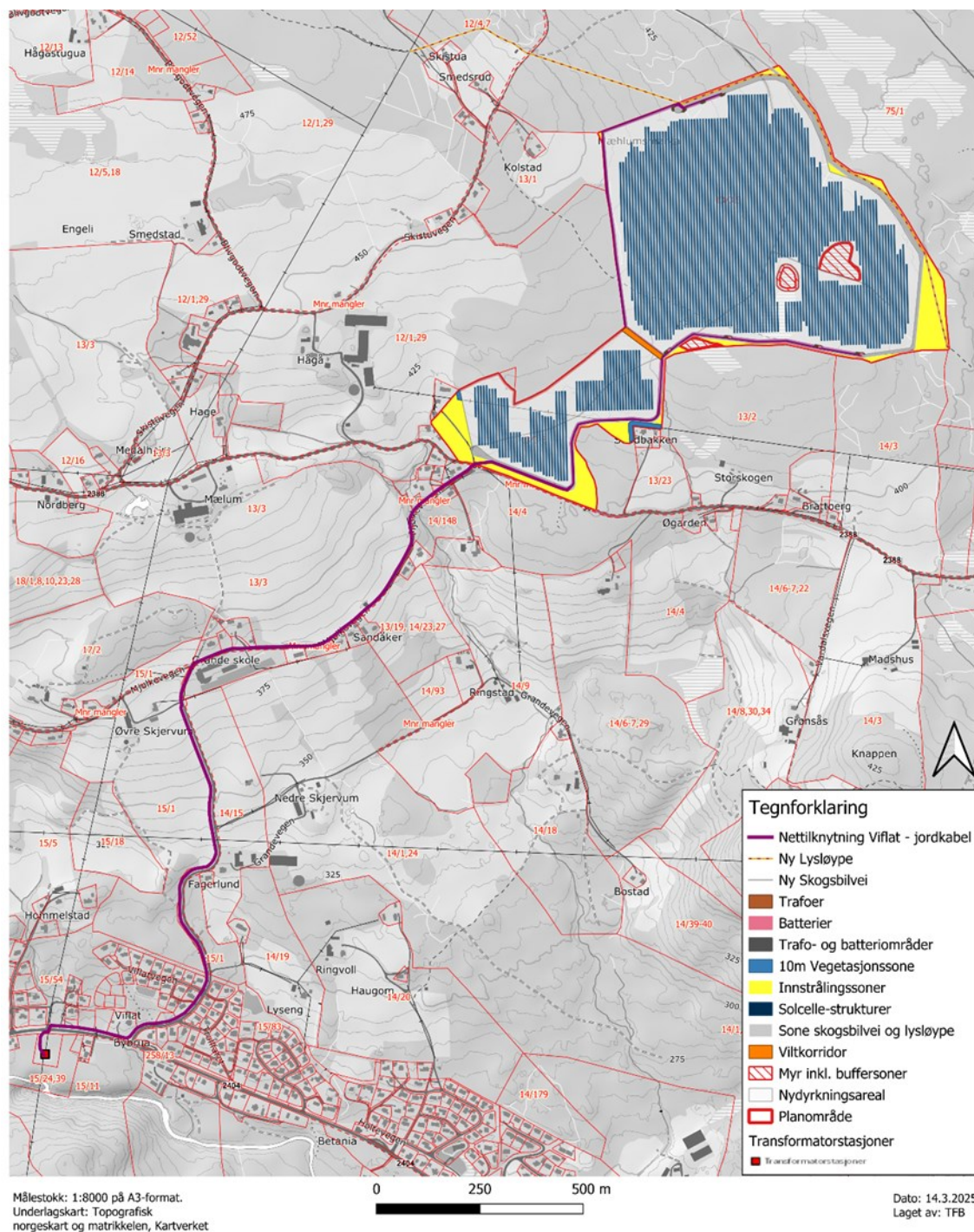
3.1 Arealinngrep og komponenter

Mæhlum agrivoltaiske solkraftverk er planlagt med en installert effekt på 24 MW DC/20 MW AC. Av planområdet totalt 534 dekar planlegges ca. 450 dekar å nydyrkes gjennom overflatedyrking til innmarksbeite og fôrproduksjon. Tillatelse til nydyrking er gitt av landbruksmyndigheten Gjøvik kommune.

Solpanelene skal plasseres med en-akse følgestruktur i nord-/sørgående rader på det nydyrkete arealet, med tilstrekkelig avstand mellom radene slik at jordbruksmaskiner kommer til. Anlegget planlegges med en containerbasert batteribank for mellomlagring av strøm. Hele anlegget vil bli inngjerdet.

Solkraftverket skal knyttes til nettet gjennom en ca. 2,3 km lang produksjonsradial med to jordkabler langs kommunal vei fram til tilkoblingspunkt i Elvias transformatorstasjon på Viflat, sørvest for planområdet.

Atkomst til planområdet vil bli fra eksisterende avkjørsel i sørvestre ende av planområdet. Her vil også nettilknytning gå ut ifra. Dagens skogsbilvei gjennom sentrale deler av planområdet vil bli fjernet, og en ny vei lagt langs anleggets sør- og østside, samt deler av nordsida. Dagens lysløype gjennom området (se figur 1-1) vil bli lagt om slik at den følger skogsbilveien langs planområdets østside. Riggområdet vil bli i det sørvestre hjørnet, ved atkomsten. Se kart i figur 3-1.

Figur 3-1. Utforming av Mæhlum solkraftverk. Kart fra Energeia.

3.2 Permanent og midlertidig arealbruk

Planområdet er i dag skog, i hovedsak teiger som er forholdsvis nylig hogd og tilplantet (jf. flybilder og hogstklassekart). Det er også noe myr og en skogsbilvei innenfor planområdet. Det er søkt iht. jordlova til Gjøvik kommune om tillatelse til nydyrking for å gjøre om planområdet til grasproduksjon kombinert med solkraft (agrivoltaics). Denne nydyrkinga vil være permanent, også etter at konsesjonstida for et solkraftverk er utløpt. Gjøvik kommune ga 8.11.2024 tillatelse til nydyrking iht. nydyrkningsplan. Det ble satt vilkår om seks meter vegetasjonssone mot bekk/åpen grøft med årssikker vannføring, mot ev. mindre vassdrag som tørker inn i perioder to meter.

Grasarealet vil bli redusert av solpaneler, vekselrettere/transformatorer og gjerde som vil være permanente tiltak i driftstida for solkraftverket. Det skal etableres et midlertidig riggområde for lossing og mottak av materialer, brakkerigg og oppstilling av maskiner. Riggområdet skal etableres sørvest i planområdet. I driftsfasen vil riggarealet trolig omgjøres til areal for grasproduksjon. Dette vil bli avklart i detaljeringsfasen.

3.3 Usikkerhet i tiltaksbeskrivelsen

Det kan være arealer innenfor planområdet som er grunnlendt mark eller mark med mye stein i dagen. Dette er arealer som vil være dårlig egnet både for nydyrking og for fundamentering av solpaneler. Nærmere avgrensning av slike arealer kan påvirke hvilke arealer som nydyrkes og dermed også utplassering av solpaneler.

Det kan bli mindre endringer ved detaljering av anlegget og nettilknytning. Detaljplan etter energiloven vil vise endelig utplassering av veier, paneler og andre anleggsdeler etter at alle tekniske tilpasninger og vilkår fra berørte myndigheter er hensyntatt.

3.4 Totalt arealbehov

Beregnet arealbehov iht. konsesjonssøkt løsning framgår av tabell 3-1.

Tabell 3-1. Midlertidig og permanent arealbehov.

Anleggsdel	Areal	Lengde	Merknad
Nydyrket areal	455 dekar		
Midlertidig riggområde	-		Fastsettes i detaljplan
Solpaneler	122 dekar		
Batteri, koblingsanlegg, transformatorer med kjøresone	0,3 dekar		8 stk. kombinert vekselretter/trans-formator i prefabrikkerte hus, 2 stk. batterianlegg i standard 20 fots containere
Innstrålingssone, holdes skogfritt	35,4 dekar		
Gjerde		4 km	
Omlegging av skogsbilvei	33,6 dekar	2,6 km	Areal for ny landbruksvei og ny skiløype inklusive grøfter
Interne jordkabler 11 kV		2,2 km	
Nettilknytning til Viflat 11 kV		2,3 km	
Hensynssoner/andre interesser	Areal		
Myr med kantsone, skjermes	10,9 dekar		
Viltkorridor, skjermes	1,4 dekar		
Omlegging av skiløype		1,8 km	

3.5 Transport

For nydyrkingen vil det bli transport av maskiner og personell, samt uttransport av tømmer og massevirke. Antall lass for denne fasen er ikke anslått. Fasen omfatter også intern forflytning av masser ved utjevning av terrenget.

For byggingen av solkraftverket etter utført nydyrking er det beregnet ca. 155 lastebillass med utstyr. Transporten vil skje langs offentlig vei fram til planområdet. Aktuell transportrute er E4 sørfra til Gjøvik, fv. 33 eller fv. 2370 fram til fv. 2368, videre fv. 2406 og fv. 2388 fram til sørsida av planområdet.

Skogsbilvei 153 er eksisterende avkjørsel fra fv. 2388 inn i det sørvestre hjørnet av planområdet. Personelltransport vil komme i tillegg.

Det vil bli tilstrebet minst mulig mellomlagring ved utvikling av en logistikkplan/intern transportplan som både sprer trafikkbelastningen på offentlig veinett og gir mest mulig direkte transport til montasjested.

3.6 Tilbakeføring etter endt konsesjonsperiode

Ved nedlegging av solkraftverket er det sannsynlig at planområdet opprettholdes som innmarksbeite. Grunneier kan imidlertid også tilbakeføre arealene til produktiv skog. Arealet skal med andre ord tilbakeføres til kulturmark, ikke naturtilstand, noe som gjør tilbakeføring avklart og enklere.

Det antas at veinettet samt gjerdeanlegget i all hovedsak vil bestå fordi dette trengs for videre drift av engarealet som sikkert innmarksbeite. Veistrekninger som ev. skal fjernes, vil kreve fjerning av en del veimasser og inntrekning av jord fra sideterreng. Gjerdestrekninger som ev. skal fjernes kan forholdsvis enkelt monteres ned og stolper med ev. fundamenter trekkes opp av jorda.

3.7 Beskrivelse av nettilknytning og nettkapasitet

3.7.1 Utforming av nettilknytningen

Mæhlum solkraftverk skal tilknyttes Elvia AS sin Viflat transformatorstasjon i sørvest med en 11 kV jordkabel som skal bygges, eies og drives av solkraftverket. Den omsøkte traséen for jordkabelen går i veikroppen til kv. 5559, i gang-/sykkelvei langs kv. 5327 og i gang-/sykkelvei langs fv. 2404 og under sistnevnte fram til Viflat transformatorstasjon. Traséen er vist i figur 3-1.

3.7.2 Konsekvenser for miljø og samfunn av nettilknytningen

I NVEs veileder for solkraft står det følgende om nettilknytning for solkraft: «For korte tilknytningsledninger bygget som jordkabel på 22 kV, vil det normalt være tilstrekkelig med omtale av mulige virkninger for naturmangfold, kulturminner og ev. andre relevante tema.»

Det er derfor gitt en kort, samlet omtale av konsekvenser for nettilknytningen i oppsummeringen av konsekvensutredningen. Dette innebærer også at de enkelte fagutredningene for solkraftverket kun forholder seg til planområdet for solkraftverket som tiltak, og ikke omfatter nettilknytningen.

3.8 Beskrivelse av energiproduksjon og kostnader

Det vises her til omtale i konsesjonssøknaden.

3.9 Beskrivelse av nullalternativ, andre planer og annet lovverk

Dagens miljøtilstand i planområdet kan kort oppsummeres som et utmarksområde med produksjonsskog, der alle skogteiger med unntak av én er i gjenvekst etter relativt nylig hogst. Planområdet har innslag av skogkledd og ikke skogkledd myr, og en skogsbilveg og ei lysløype går gjennom området.

Nullalternativet er per definisjon forventet situasjon i influensområdet i sammenligningsåret dersom planen eller tiltaket ikke blir gjennomført. Sammenligningsåret er det året en utbygging av Mæhlum solkraftverk kan være realisert, og settes her til 2028 iht. prosjektets tidsplan.

Det er som omtalt over gitt tillatelse til nydyrking av planområdet iht. jordlova fra Gjøvik kommune. Selv om dette er et separat tiltak med egen konsekvensutredning iht. krav fra kommunen, legges det

her til grunn at tiltaket inklusive nydyrking ikke vil realiseres uten at det gis anleggskonsesjon for solkraftverk.

Det er i prosjektet lagt opp til følgende skadebegrensende tiltak, som alle er vist på kartet i figur 3-1:

- Unngå inngrep i myr og kantsoner mot vassdrag
- Etablere en viltkorridor
- Omlegging av skogsbilvei og skiløype
- Beholde/etablere en 10 meter buffersone med vegetasjon mellom solkraftverket og Sandbakken

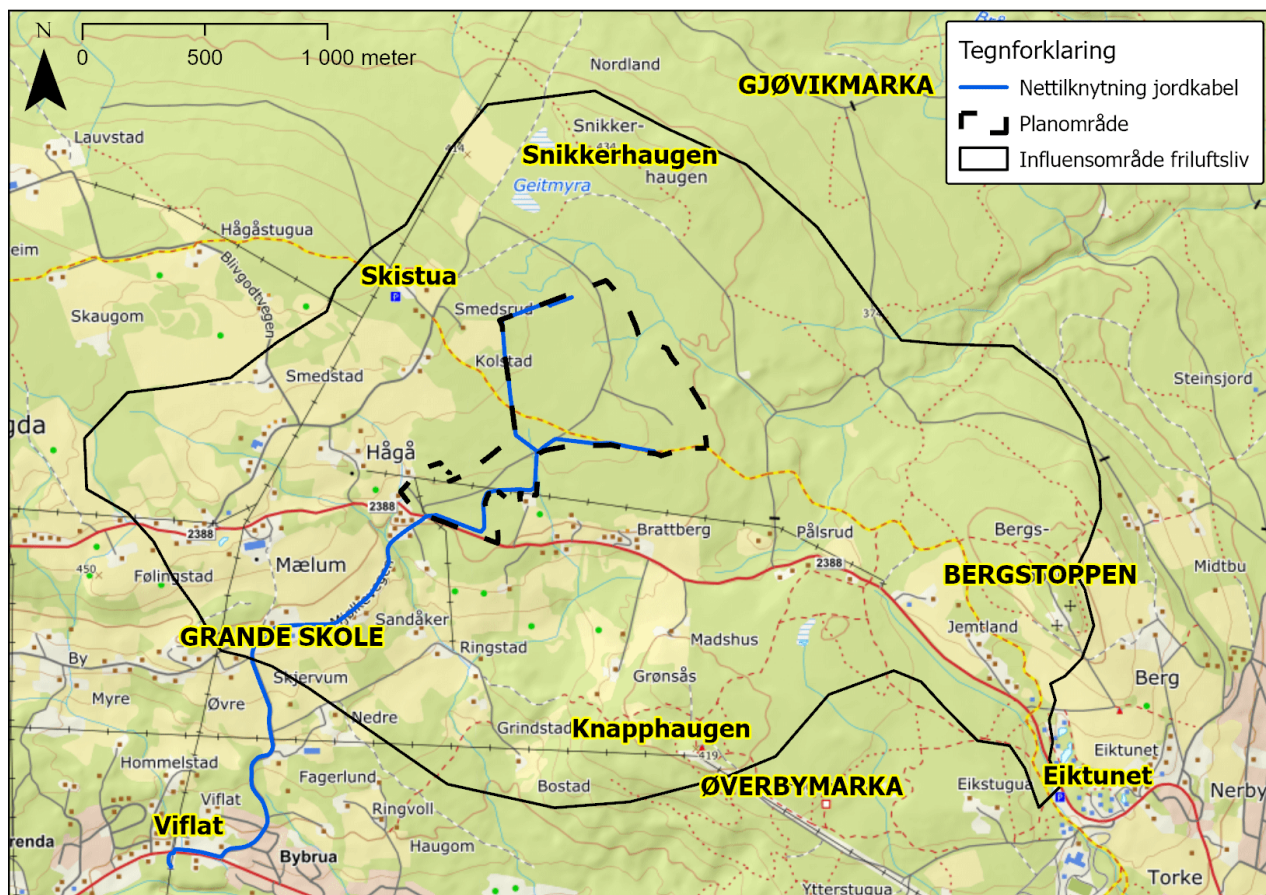
Det er såpass kort tid fra 2025 til 2028 at det ikke forventes merkbare endringer i området som følge av tilvekst eller klimaendringer. Det er ikke andre gjeldende eller igangsatte utbyggingsplaner som berører planområdet, jf. nærmere omtale av planstatus i konsesjonssøknaden.

Nullalternativet settes på denne bakgrunn til likt med dagens miljøtilstand i planområdet.

3.10 Influensområdet

Influensområdet skal iht. M-1941 omfatte planområdet samt områder utenfor dette som kan bli påvirket i et slikt omfang at det vil påvirke friluftslivsområdets attraktivitet. Det skal også inkludere influensområder for friluftslivets ferdselsårer, som korridorer med 30–50 m bredde, smalere ved eks. bebyggelse eller hindringer. I utgangspunktet skal hele ferdselsåren være en del av influensområdet, unntak er lange ferdselsårer som Pilegrimsleden.

I landskapsutredningen er det lagt til grunn en fjernvirkningssone på inntil 5 km. Med utgangspunkt i vurderingene etter synsbefaring fra landskapsutredningen er fjernvirkningssonen for temaet friluftsliv satt til 2 km. Tiltaket er synlig fra Skonhovdhøgda i sør, men det vil ikke utgjøre et dominerende element i landskapsbildet iht. landskapsutredningen. Det er av den grunn vurdert at tiltaket ikke vil påvirke attraktiviteten til friluftslivsområder rundt Skonhovdhøgda, og denne er dermed ikke tatt med i influensområdet for friluftsliv. Influensområdet på 2 km er videre finjustert basert på den teoretiske synlighetsanalysen som er basert på digital overflatemodell (fanger opp skjerming av trær og hus) og feltbefaring, se figur 10-1 i vedlegg 1.

Figur 3-2. Kart over influensområdet for friluftsliv i prosjektet Mæhlum solkraftverk. Sentrale stedsnavn i omtalen i kapittel 4 er framhevet. Dagens lysløype framgår i kartet med rød stipling på gul bakgrunn. Bakgrunnskart: Topo farger, Kartverket.

4 Kunnskapsgrunnlaget

Det foreligger ingen kommunal friluftslivskartlegging i henhold til M-98 av Gjøvik kommune eller andre friluftslivsaktører. Dermed innebærer utredningen også en friluftslivskartlegging av tiltaksområdet etter M-98. Det er foretatt en befaring av området (17. og 18. oktober 2023) for å kartlegge og kvalitetssikre friluftslivsverdier vist i det eksisterende kunnskapsgrunnlaget.

Kunnskapsgrunnlaget er basert på informasjon fra:

- Kartlagte og verdsatte friluftslivsområder
- Statlig sikra friluftslivsområder
- Verna friluftslivsområder
- Norgeskart
- Ut.no
- Skisporet.no
- Barnetråkk
- Strava Global Heatmap
- Mtbmap.no
- Gjøvik kommune sin nettside
- Friluftslivsansvarlig i kommunen Arnt Oluf Eide
- Feltbefaring
- Informasjon fra brukere

Aktørene/organisasjonene som ble kontakta er: kommunen, grunneier, Grande skole, Gjø-Vard Orienteringslag og DNT Gjøvik og omegn.

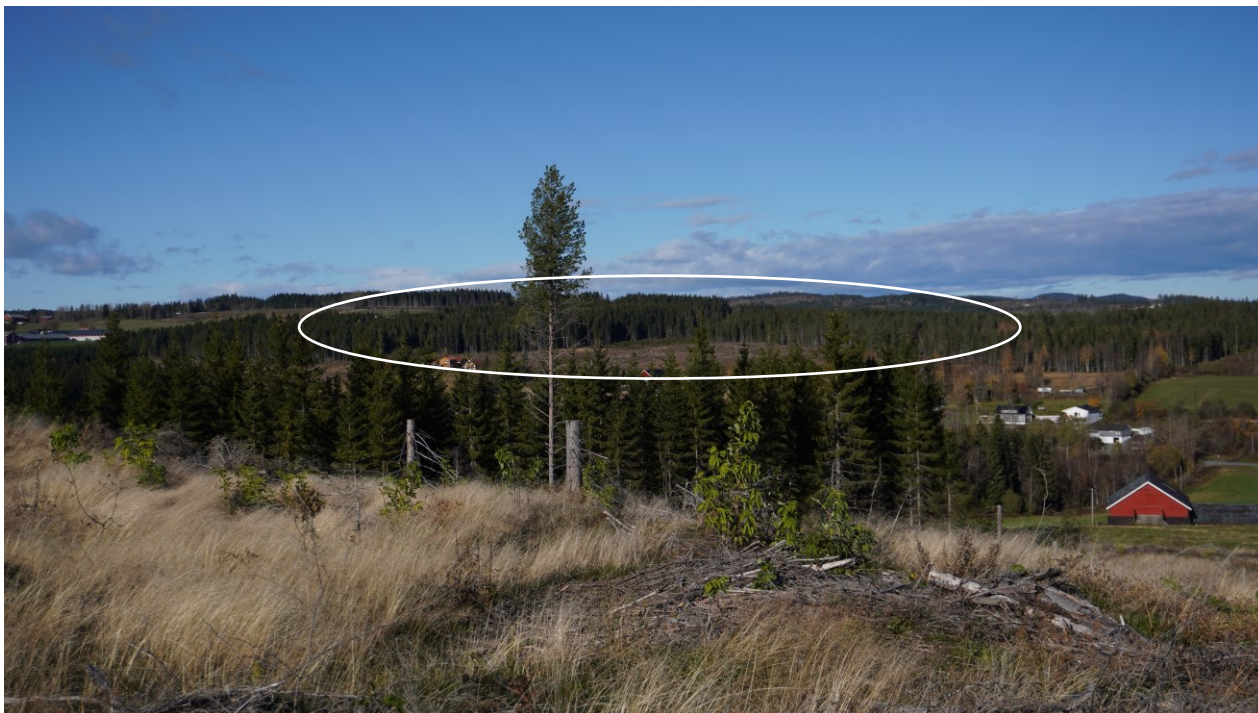
Tiltaket berører ikke (direkte eller indirekte) statlig sikra friluftslivsområder eller verna friluftslivsområder.

4.1 Befaring

Stedene som ble befart var selve planområdet, Grande skole, området rundt transformatorstasjonen ved Viflat, Bergstoppen, Øverbymarka (da særlig Knapphaugen i vest), Skistua, og området i nærheten av Snikkerhaugen, nord for planområdet i Gjøvikmarka. Se figur 3-2 foran for lokalisering av sentrale stedsnavn.

4.2 Friluftslivsverdier i planområdet til Mæhlum solkraftverk

Planområdet for Mæhlum solkraftverk ligger ca. 4,5 km nordvest for Gjøvik sentrum ved Mæhlum i randsonen til Gjøvikmarka. Planområdet består i dag av plantasjeskog i ulike stadier, se figur 4-1 og figur 4-2. Det går både en skogsbilvei og ei lysløype gjennom området.

Figur 4-1. Bilde tatt fra Knapphaugen, som viser planområdet (hogstflata og skogen bakom) som kan sees bak det nærmeste skogholtet- Området er markert med hvit sirkel.

Figur 4-2. Representativt bilde av naturen i planområdet.

Den største friluftslivsverdien i området er lysløypa, se figur 4-4, mellom Skistua og Eiktunet. Lysløypa er mye brukt av lokalbefolkningen både på vinteren og sommeren. Den er lett tilgjengelig fra både Øverby i sørøst og Skistua i nordvest. Ved Skistua, se figur 4-3, som er et knutepunkt for flere løyper i området og ligger utenfor planområdet, er det også en kafé som er åpen for turgåere på søndager så lenge det er snø og skiføre i Gjøvikmarka. På sommerhalvåret er lysløypa og skogsbilveien brukt til både turgåing, jogging og sykling, ifølge treningsappen Strava.

Figur 4-3. Skistua.

Figur 4-4. Lysløypa gjennom planområdet til venstre. En stolpe fra stolpejakten til høyre.

Andre aktiviteter området er brukt til er blant annet orientering, stolpejakt og bålpyring. I tillegg inngår deler av planområdet i orienteringskartet Skistua til Gjø-Vard Orienteringslag. I planområdet ble det også observert to stolper som tilhører Stolpejakten, hvor målet er å finne og registrere stolper som er plassert sentralt i flere kommuner, se figur 4-4. Formålet med Stolpejakten er å legge til rette for og aktivisere både unge og gamle; inaktive, skoleelever, syklist, funksjonshemmede og rullestolbrukere eller de som ønsker å bli bedre kjent i byen/distriktet. Dermed er Stolpejakten et bidrag til økt fysisk aktivitet blant folk flest i hele landet. Det ble også registrert en sitte- og bål plass nord i planområdet som er i aktiv bruk.

Videre bruker Grande skole området både i løpet av vintersesongen og barmarkssesongen. På vinterstid brukes skiløypene, mens i barmarkssesongen brukes veiene og skiløypetraséen i forbindelse med skogsturer og annen skolerelatert virksomhet.

Figur 4-5. Traktkantareller i planområdet.

Andre friluftslivsaktiviteter knyttet til planområdet er sanking av både bær og sopp. Store deler av plantasjeskogene består av næringsfattig granskog som er et foretrukket habitat for både blåbær og kantarell, i dette tilfellet traktkantarell, se figur 4-5.

Det ligger ingen fiskevann i planområdet (eller influensområdet).

Planområdet blir brukt til jakt, deriblant både elgjakt, rådyrjakt og småviltjakt ifølge grunneier og nettsidene til grunneierlaget. Det ble ikke observert noen jakttårn i området, men veiene i området brukes i forbindelse med jakta. I Gjøvikområdet blir jaktkvoten fordelt til grunneierlag, og det er dem som distribuerer det videre. Området inngår i Vardal grunneierlag.

4.3 Friluftslivsverdier i influensområdet til Mæhlum solkraftverk

I influensområdet på 2 km er det tre områder som peker seg ut som områder med stor verdi for friluftslivet, basert på synlighet og kilder: Gjøvikmarka, Bergstoppen og Øverbymarka.

4.3.1 Gjøvikmarka

Planområdet ligger i randsonen til Gjøvikmarka i sør, se figur 4-6. Gjøvikmarka strekker seg fra Gjøvik og Øverbygda i sør til Stokkeelva i nord, og utgjør sammen med Varaldsåsen i sør en av to større friluftslivsområder i nærheten av Gjøvik. Gjøvikmarka er et skoglandskap med et omfattende stinett, både gruslagt og ikke gruslagt, med et større antall brukere. Noen stier/løyper er også tegna inn på ut.no. Det går også flere skiløyper gjennom området, hvor flere ender eller starter ved Skistua. Det er også mulig å sykle på flere av stiene, spesielt i sørøst i nærheten av Gjøvik, ifølge mtbmaps.no.

Figur 4-6. Utsikt fra planområdet mot Snikkerhaugen i Gjøvikmarka, nord for planområdet.

4.3.2 Bergstoppen

Bergstoppen er et populært utsiktspunkt som kan nås fra flere kanter og kombineres med små og korte turer, deriblant folkestien (ut.no) som starter fra Øverby og går innom Byhaugen og Bergstoppen, se figur 4-7. Fra toppen er det utsikt over Gjøvik, Mjøsa og store deler av andre siden av Mjøsa i Ringsaker kommune, figur 4-8. Utsikten er uavbrutt mot nord, øst og sør. En granskog på toppen blokkerer utsikten mot vest. Det er imidlertid utsikt inn til Øverbygda ved å følge stien mot nordvest.

Figur 4-7. Bilde av Bergstoppen tatt fra skiløypa.

Figur 4-8. Utsikt over Mjøsa og andre siden. Fra toppen er det mulig å se ut mot alle sider, Gjøvik, Mjøsa, Mæhlum og Øverbymarka avhengig av hvor man står.

4.3.3 Øverbymarka

Øverbymarka, bymarka, er et populært turområde for den lokale befolkningen i Gjøvik. Det er mange stier i området, både vanlige stier, gruslagte skogstier og større stier der det er mulig å kjøre. Videre er DNT-hytta Fogdehytta, ei tradisjonell tømmerhytte, lokalisert i området. Det er satt opp flere informasjonsskilt i området som informerer om både kulturminner og naturen som kan finnes i Øverbymarka, se figur 4-9 og figur 4-10. I området finnes det også flere benker, rasteplasser, bålplasser og aktivitetsposter. Det er også mulig å gjennomføre Stolpejakten, orientering og frisbeegolf der.

Figur 4-9. Informasjonsskilt ved parkeringsplassen over både turstier om sommeren og skiløyper om vinteren. I Øverbymarka er det flere informasjonsskilt og skilt som viser vei.

Figur 4-10. Informasjonsskilt og en stolpe fra Stolpejakten.

Matshushaugen i området, se figur 4-11, byr på utsikt spesielt nord- og vestover. Øverbymarka er et veldig tilrettelagt friluftslivsområde, mye brukt av mange ulike brukergrupper og til ulike aktiviteter.

Figur 4-11. Veien opp til Matshushaugen, et utsiktspunkt i den østlige delen av Øverbymarka.

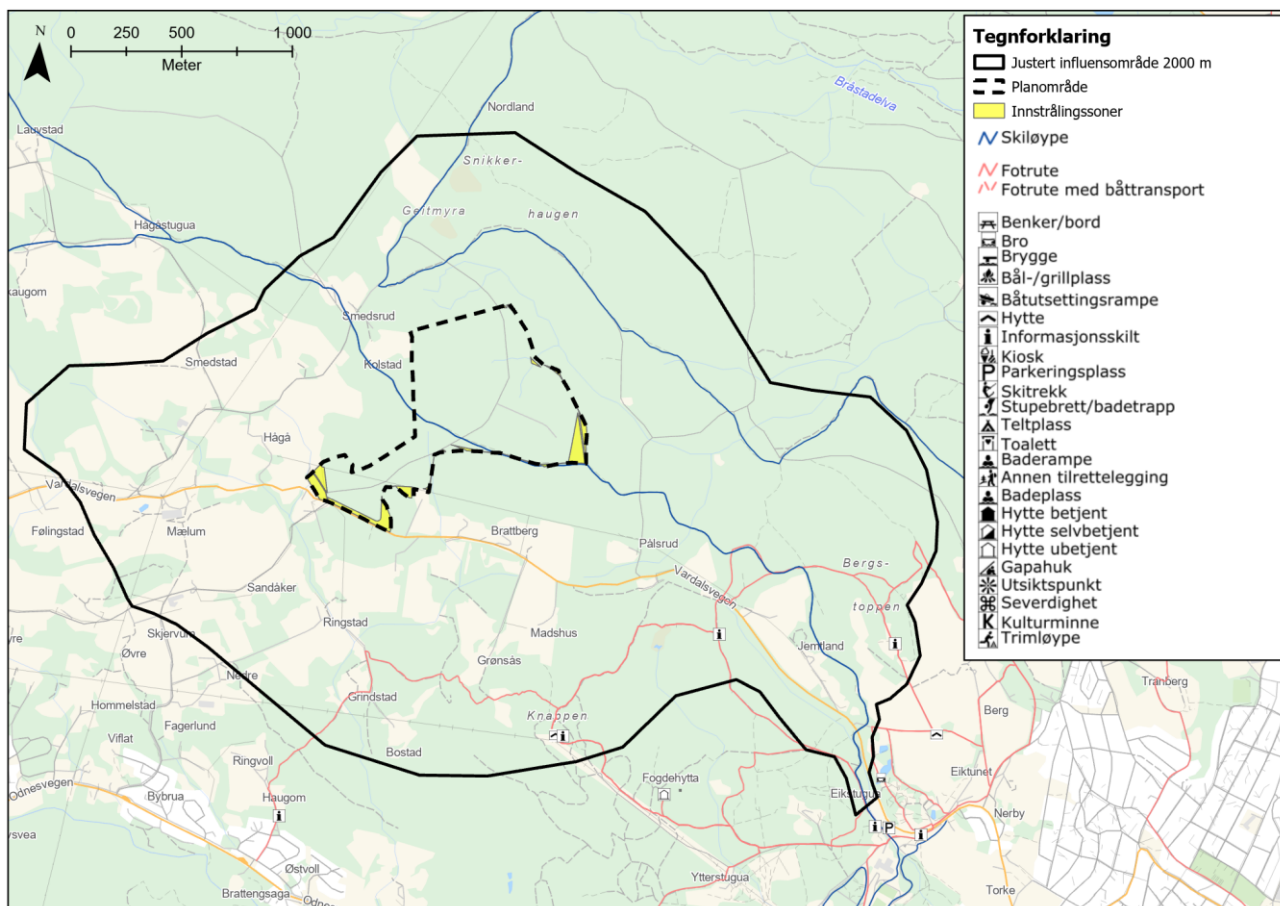
4.4 Andre friluftslivsverdier i influensområdet

Utenom Knapphaugen, Bergstoppen og Gjøvikmarka er det også en gapahuk rett nedenfor planområdet, som blir brukt av Grande skole.

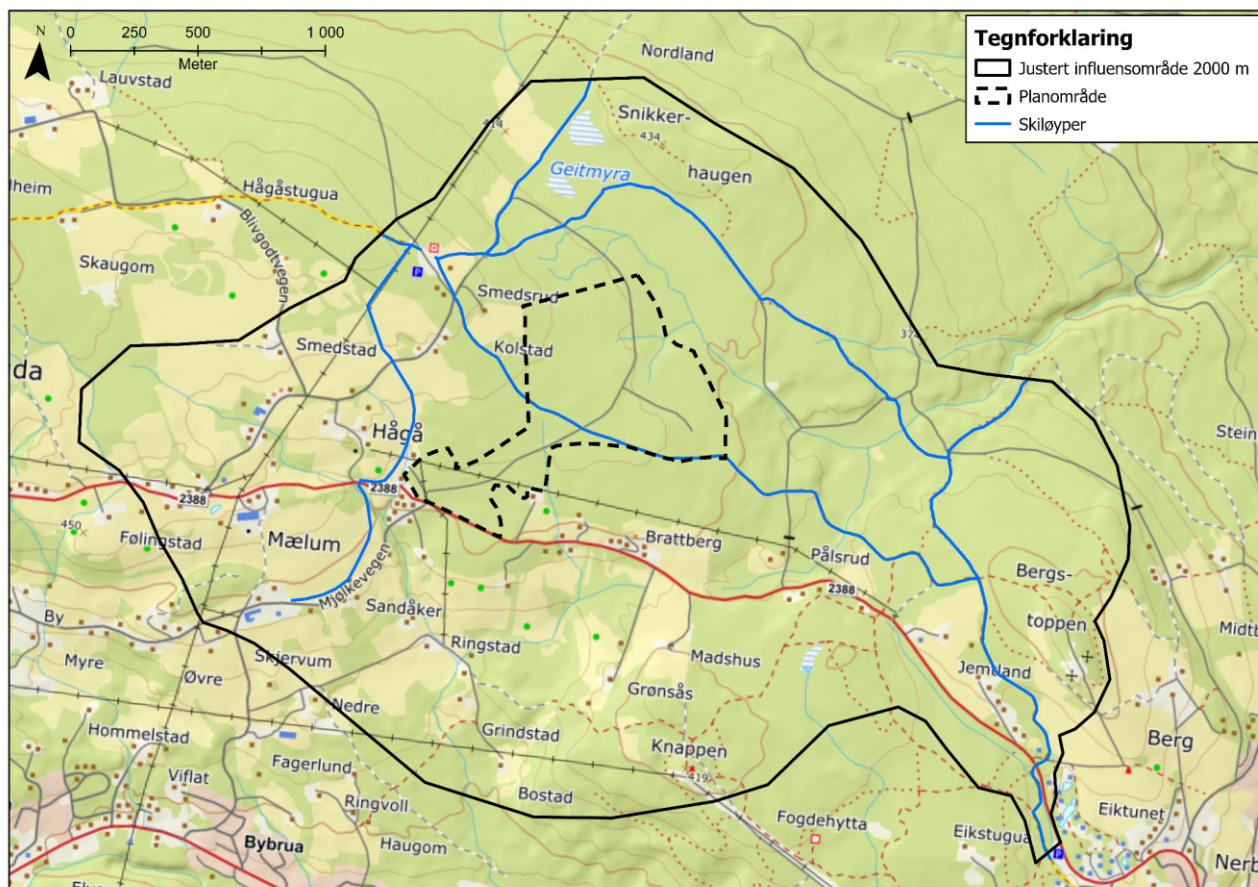
4.5 Turruter

Det er flere turruter i influensområdet, se figur 4-12. De fleste som er vist i Kartverkets *Turrutebasen* er også områder vist i ut.no.

Figur 4-12. Kart over turruter som inngår i Turrutebasen til Kartverket. Bakgrunnskart: Kartverket.

Ikke alle skiløyper i influensområdet er vist i Kartverkets *Turrutebasen*. Alle skiløyper i influensområdet er vist i figur 4-13 og løypene er hentet fra skiforeningen.no. Løypa nede til venstre fra Grande skole til Skistua i figur 4-13 er brukt av skolen etter opplysning fra skolen.

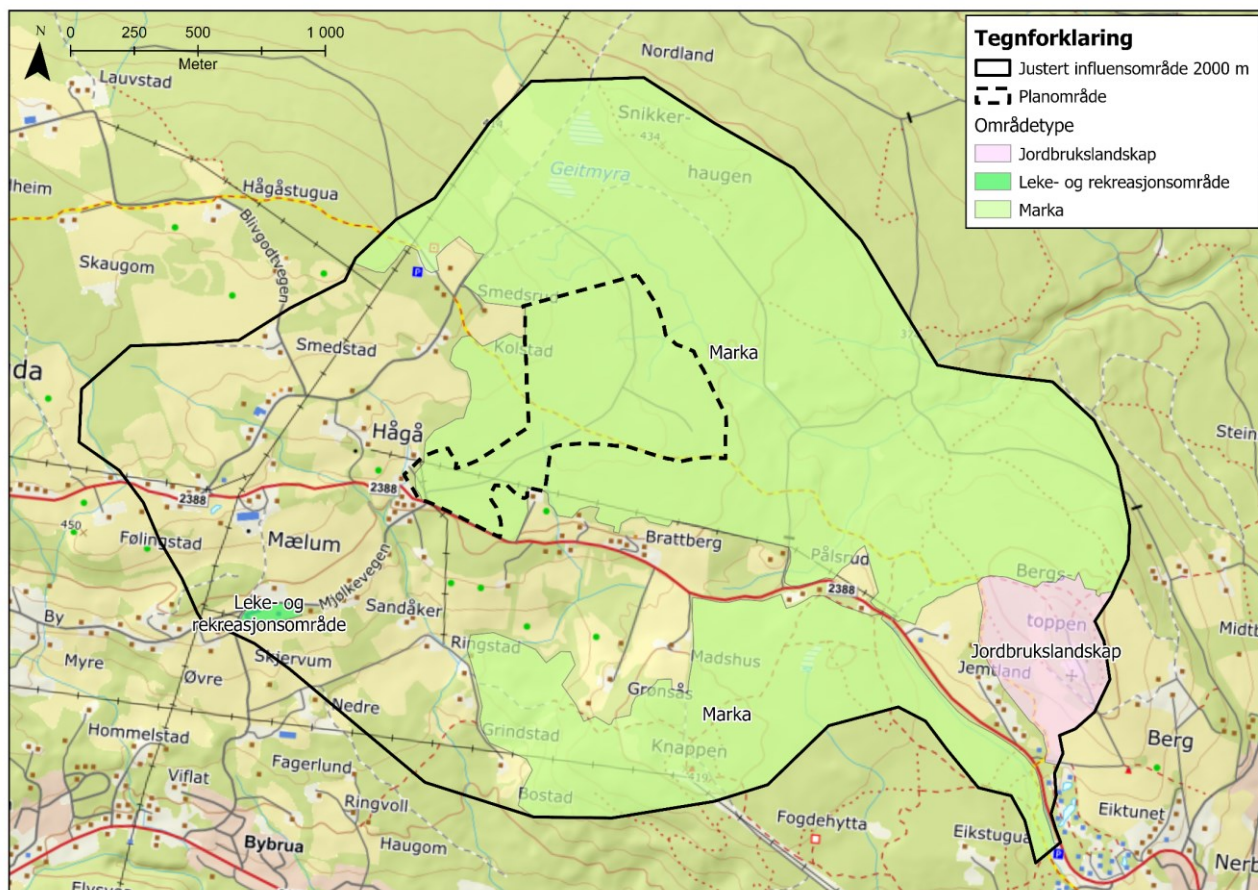
Figur 4-13. Skiløyper i influensområdet. Skiløyper hentet fra Skiforeningen.no. Bakgrunnskart: Topo farger, Kartverket.

4.6 Kartlegging i henhold til veileder M-98

Verdsettingen av friluftslivsverdiene iht. M98 er basert på befaring, kartlegging, eksisterende informasjon fra ulike databaser og informasjon fra lokale i området. Utreder har gått gjennom kartleggingen med friluftslivsansvarlig i kommunen hvor han har gitt innspill til den overnevnte kartleggingen. Kartlagte områder er vist i tabell 4-1 og figur 4-14. Ved verdsettingen er den anbefalte vektningen og bruk av kriteriene benyttet, se tabell 2-1 og tabell 2-2. Se tabell 10-1 i vedlegg 2 for verdsettelseskriteriene for hvert kartlagt friluftslivsområde.

Tabell 4-1. Oversikt over kartlagte friluftslivsområder etter M98 i influensområdet.

Områdenavn	Områdeverdi	Områdetype	Merknad
Gjøvikmarka	Svært viktig friluftslivsområde	Marka	
Øverbymarka	Svært viktig friluftslivsområde	Marka	Bymarka
Bergstoppen	Svært viktig friluftslivsområde	Jordbrukslandskap	Utsiktspunkt
Grande skole	Svært viktig friluftslivsområde	Leke- og rekreasjonsområde	Brukt av Grande skole daglig

Figur 4-14. Kart over de kartlagte friluftslivsområdene i influensområdet. Friluftslivsområdene fortsetter utenfor influensområdet. Bakgrunnskart: Topo farger, Kartverket.

5 Trinn 1: Verdi, påvirkning og konsekvens for delområder

5.1 Inndeling i delområder

Influensområdet er delt inn i 4 delområder og 1 ferdselsåre, se tabell 5-1.

Friluftslivsområdene skal iht. M-1941 deles inn i delområder etter kategorien «områdetype». Dette er viktig fordi noen områdetyper som nærtuområder og bymarker er særlig utsatt for bitvis nedbygging av randsonene. Dette legger press på gjenværende areal, men flytter også marka og nærtuområder lengre vekk fra der folk bor. På sikt kan dette gjøre at områder mister sin funksjon som nærtuområde, eller at tilgjengeligheten til marka blir redusert.

I tillegg skal de viktigste og største ferdselsårene avgrenses som egne delområder/korridorer. Mindre ferdselsårer merkes av på kartet med stiplet linje, men skilles ikke ut som egne delområder. Hva som er de viktigste ferdselsårene er basert på en skjønnsmessig vurdering. Slik verdsetting er et poeng for ruter som krysser flere delområder, eller på annet vis ikke inngår i verdsettingen av delområder.

Lysløypa mellom Eiktunet og Skistua, en ferdselsåre, er skilt ut som et eget delområde som følge av at den er godt brukt av lokalbefolkningen og blir særskilt berørt av tiltaket.

Tabell 5-1. Oversikt over delområder i utredningsområdet. FL = Friluftsliv.

Delområde	Beskrivelse	Nummerering
Gjøvikmarka	Et skogdominert markaoområde med stier på kryss og tvers.	FL1
Øverbymarka	Bymarka med flere stier, opplevelseskvaliteter og tilrettelegging. Ligger i umiddelbar nærhet til Gjøvik sentrum.	FL2
Bergstoppen	Utsiktspunkt over store deler av Gjøvik og omegn.	FL3
Grande skole	Lekeområdet rundt Grande skole.	FL4
Lysløypa	Ferdselsåre. Skiløype som starter ved Eiktunet, går forbi Bergstoppen og ender ved Skistua.	FL5

5.2 Verdivurderte områder

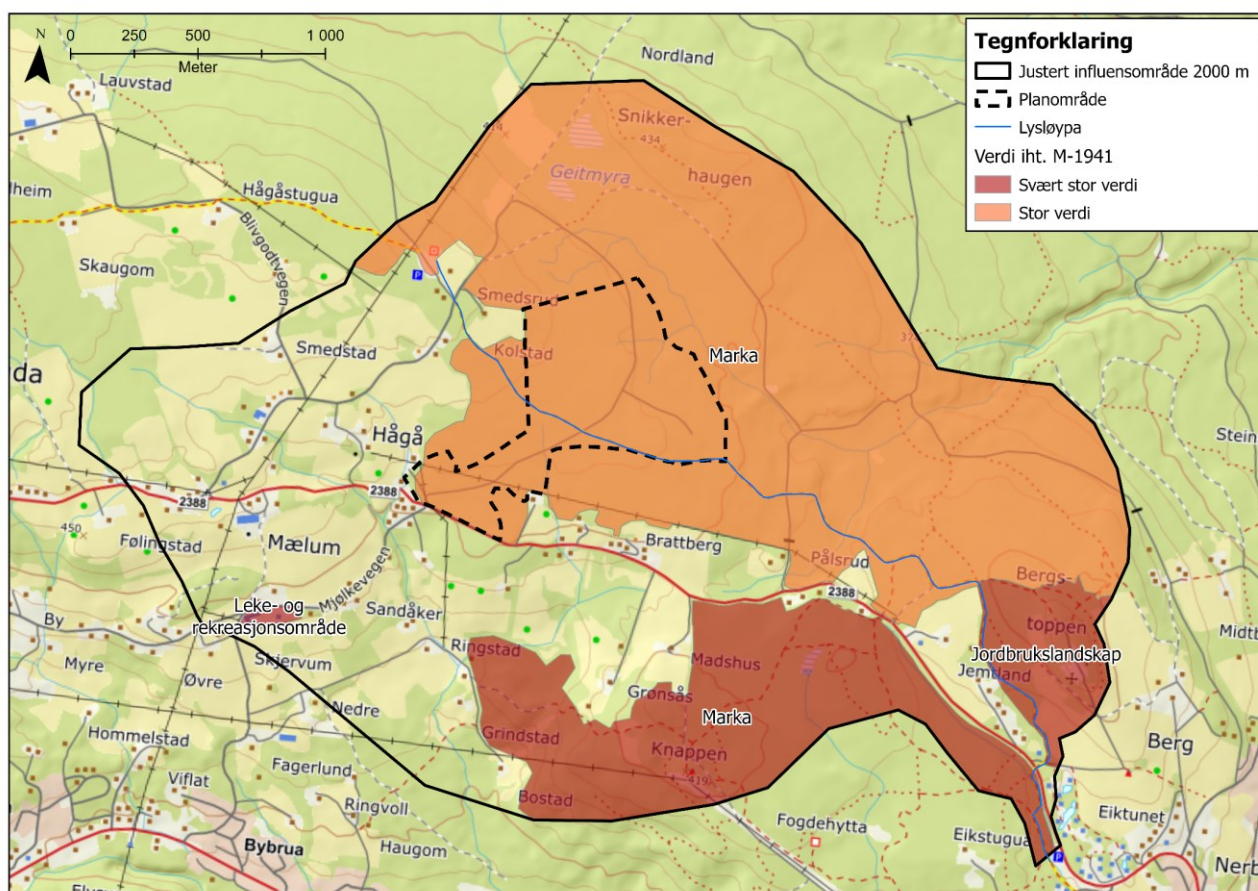
Verdivurdering av delområdene framgår av tabell 5-2 og verdikartet i figur 5-1. M-1941 angir at allerede registrerte friluftslivsområder som er verdsatt som en del av den kommunale friluftslivskartleggingen, i utgangspunktet ikke skal verdsettes på nytt. Friluftslivsområder i Gjøvik har ikke vært kartlagt av kommunen eller andre aktører. Verdsetting av områdene jf. M-1941 baserer seg på den gjennomførte kartleggingen etter M98 og verditabellen fra M-1941, se tabell 2-4.

Tabell 5-2. Verdsetting av delområder friluftsliv. FL = Friluftsliv.

Delområde	Verdi	
FL1: Gjøvikmarka	Stor	Ubetydelig Noe verdi Middels verdi Stor verdi Svært stor verdi Området brukes av mange, godt lydmiljø og stor nok utstrekning.
FL2: Øverbymarka	Svært stor	Ubetydelig Noe verdi Middels verdi Stor verdi Svært stor verdi Bymarka, automatisk svært stor verdi. Svært mange ulike opplevelseskvaliteter.

FL3: Bergstoppen	Svært stor	
		Spesielt godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter.
FL4: Grande skole	Svært stor	
		Brukes daglig av elever og er svært godt tilrettelagt.
FL5: Lysløypa	Stor	
		Godt brukt av lokalbefolkningen og startpunktet er i gåavstand fra byen.

Figur 5-1. Verdikart over influensområdet til Mæhlum solkraftverk. Bakgrunnskart: Topo farger, Kartverket.

5.3 Potensiell bruk

Potensiell brukt handler om hvordan et område kan bli brukt hvis det gjøres enkle tiltak for å gjøre området mer kjent, bedre tilrettelagt eller mer tilgjengelig.

Mæhlum og influensområdet rundt ligger rett ved eller nært Gjøvik sentrum. Skistua, som ligger rett ved planområdet, er et knutepunkt for skiløyper i Gjøvikmarka, og er mye brukt av skiløpere om vinteren, spesielt lysløypa fra Eiktunet forbi Bergstoppen helt bort til Skistua. Bymarka (Øverbymarka) ligger også i nærheten av tiltaket. Det er i tillegg et utbredt stinett i Gjøvikmarka, både gruslagt og ikke. Som følge av dette vurderes området som godt kjent for lokalbefolkningen og godt tilgjengelig. Gjøvikmarka er mindre tilrettelagt sammenlignet med Øverbymarka, men ulik grad av tilrettelegging i friluftslivsområder kan gi befolkningen mer mulighet å utøve friluftsliv ut fra egne preferanser og der de

helst ønsker. Der det er mest potensial for økt bruk er Gjøvikmarka. Det vurderes likevel at bruken av området ikke vil øke nevneverdig ved enkle tiltak ettersom bruken allerede er stor.

Potensiell bruk framstår på denne bakgrunn ikke som et viktig tema å synliggjøre nærmere i denne utredningen. Den inngår ikke som en utslagsgivende faktor i verdsettingen, og det går derfor ikke nærmere inn på dette.

5.4 Påvirkningsvurdering

5.4.1 Påvirkning av delområder

Vurdering av påvirkning gjelder for varige forringelser ev. forbedringer. Varig påvirkning kan følge både av midlertidige tiltak i anleggsperioden og av det ferdigstilte tiltaket. Rent midlertidig påvirkning i anleggsfasen skal beskrives, men ikke inkluderes i påvirknings- og konsekvensvurderingen med mindre det gir varige virkninger. Påvirkning vurderes i utgangspunktet på bakgrunn av følgende påvirkningsfaktorer, jf. M-1941: endring i attraktivitet, arealbeslag, tilgjengelighet, forurensning og funksjon. Påvirkningen for delområdene kommer fram i tabell 5-3.

En forutsetning for denne vurderingen er at solkraftverket vil bli gjerdet inn som beskrevet i meldingen og konsesjonssøknaden. Det vurderes at tiltaket ikke vil forsterke virkningen av forventede klimaendringer på friluftslivsområder, av den grunn går det ikke nærmere inn på dette.

Tabell 5-3. En oversikt over påvirkningen av tiltaket på delområdene.

Delområde	Påvirkning	Konsekvens
FL1: Gjøvikmarka		Middels (2-)
FL2: Øverbymarka		Noe (1-)
FL3: Bergstoppen		Ubetydelig (0)
FL4: Grande skole		Ubetydelig (0)
FL5: Lysløypa		Ubetydelig (0)

5.4.2 Nærmere beskrivelse av påvirkning på kartlagte friluftslivsområder

Attraktivitet

Planområdet

Attraktivitet i et friluftslivsområde er knyttet til flere forhold, blant annet naturopplevelse, stillhet, ro, symbolverdi og visuelle virkninger. Denne delen av Gjøvikmarka ligger relativt nært på bebyggelse rundt Mæhlum og hovedaktiviteten i området er knyttet til lysløypa og skogsbilveien gjennom området. Som følge av at anlegget gjerdes inn og at det bygges et anlegg i området vil det ikke lenger være mulig å bruke området til noe friluftslivsformål. Attraktiviteten av denne delen av området som friluftslivsområde endres dermed. Endring i attraktivitet vektlegges imidlertid ikke like mye ettersom attraktiviteten i området er knyttet til vei og løype i området og tilgjengeligheten til disse, og det i tillegg

er flere eksisterende inngrep i området i dag. Videre er heller ikke nylig hogde skogsflater etter flatehogst like attraktiv for friluftslivsbrukere (Venter m.fl., 2025). Venter m.fl. (2025) viste, basert på data fra treningsappen Strava, at det ble registrert 3,7 % færre turgåere i friluftslivsområdene etter hogst. Planområdet er i dag produksjonsskog, der alle skogteiger med unntak av én er i gjenvekst etter relativt nylig hogst. Dermed tillegges endring i attraktivitet ikke like mye vekt i dette området. Det sies videre i Venter m.fl. (2025) at det ble mer skigåing etter flatehogst, ettersom hogstflatene gir en annen visuell virkning om vinteren. Totaleffekten av flatehogst på friluftslivsaktiviteter er likevel negativ.

Influensområdet

Påvirkningen på friluftslivsverdier i influensområdet omfatter hovedsakelig endring i attraktivitet. Fra flere enkeltpunkter i det omkringliggende terrenget vil solpanelene påvirke naturopplevelsen for de som ferdes i områder med utsyn i denne retningen. Fordi terrenget i og rundt planområdet er relativt flatt og delvis tett skogkledd, vil utsynet til solkraftanlegget på avstand fortrinnsvis begrenses til enkeltpunkter i terrenget. Ved godt vær kan solkraftverket bli synligere og fange blikket mer som følge av refleks av solstråler. Det vil dermed kunne virke som et forstyrrende element for friluftslivsutøveren. Det vurderes imidlertid at tiltaket ikke vil føre til noe endring i attraktivitet av friluftslivsområdene i omegnen.

Arealbeslag

Planområdet ligger i randsonen til Gjøvikmarka og det vil beslaglegge 539,1 dekar av marka ved at planområdet vil bli gjerdet inn slik at tilgangen til dette delområdet blir borte. Med det vil tiltaket også i utgangspunktet beslaglegge en av inngangsveiene (skogsbilveien) inn i marka. Veien vil imidlertid legges om som vist i figur 5-2 slik at dens funksjon opprettholdes. Skogsområdet vil gå fra skogsområde til industri-/jordbruksområde. Lysløypa fra Eiktunet til Skistua vil legges om som vist i figur 5-2, slik at også den går rundt planområdet. Påvirkningen på lysløypa omtales nærmere under påvirkning for ferdselsårer. Selve planområdet vil bli sterkt forringet, men Gjøvikmarka (delområde 1), et mye større areal, vil bli noe forringet.

Tilgjengelighet

Inngjerdingen av planområdet vil gjøre området utilgjengelig for allmenn ferdsel. Dermed vil også en av inngangsportene inn til Gjøvikmarka fjernes. Skogsbilveien vil derimot legges om, som gjør at tilbudet består. Dette er en mindre viktig vei sammenlignet med inngangsporten ved knutepunktet Skistua, vest for planområdet. Tilretteleggingen ved Skistua er omfattende, med en stor parkeringsplass, informasjonsskilt og kafédrift på vinterstid ved snø og skiføre. Brukere av Skistua vil kjøre forbi anlegget langs Vardalsvegen på vei til Skistua. Et industriområde i nærheten av Skistua kan utgjøre en mental barriere og dermed endre bruken av området noe, ettersom Skistua kan assosieres med et solkraftverk i nærheten. Som følge av at planområdet ligger i kantsonene til Gjøvikmarka, vil tiltaket ikke føre til fragmentering av marka, men reduksjon av areal. Påvirkningen vurderes til noe forringet for tilgjengelighet.

Forurensning

I fagutredningen om vannmiljø og forurensning vurderes risikoen for forurenset grunn som liten til ubetydelig for både anleggs- og driftsfasen ved de planlagte terrenginngrepene. Fagutredningen påpeker at forurensningstilstanden i planområdet ikke er tilstrekkelig kjent.

For temaet friluftsliv vurderes det av den grunn at tiltaket vil medføre ingen til liten økning i forurensning, og dermed ubetydelig endring for friluftsliv med tanke på forurensning.

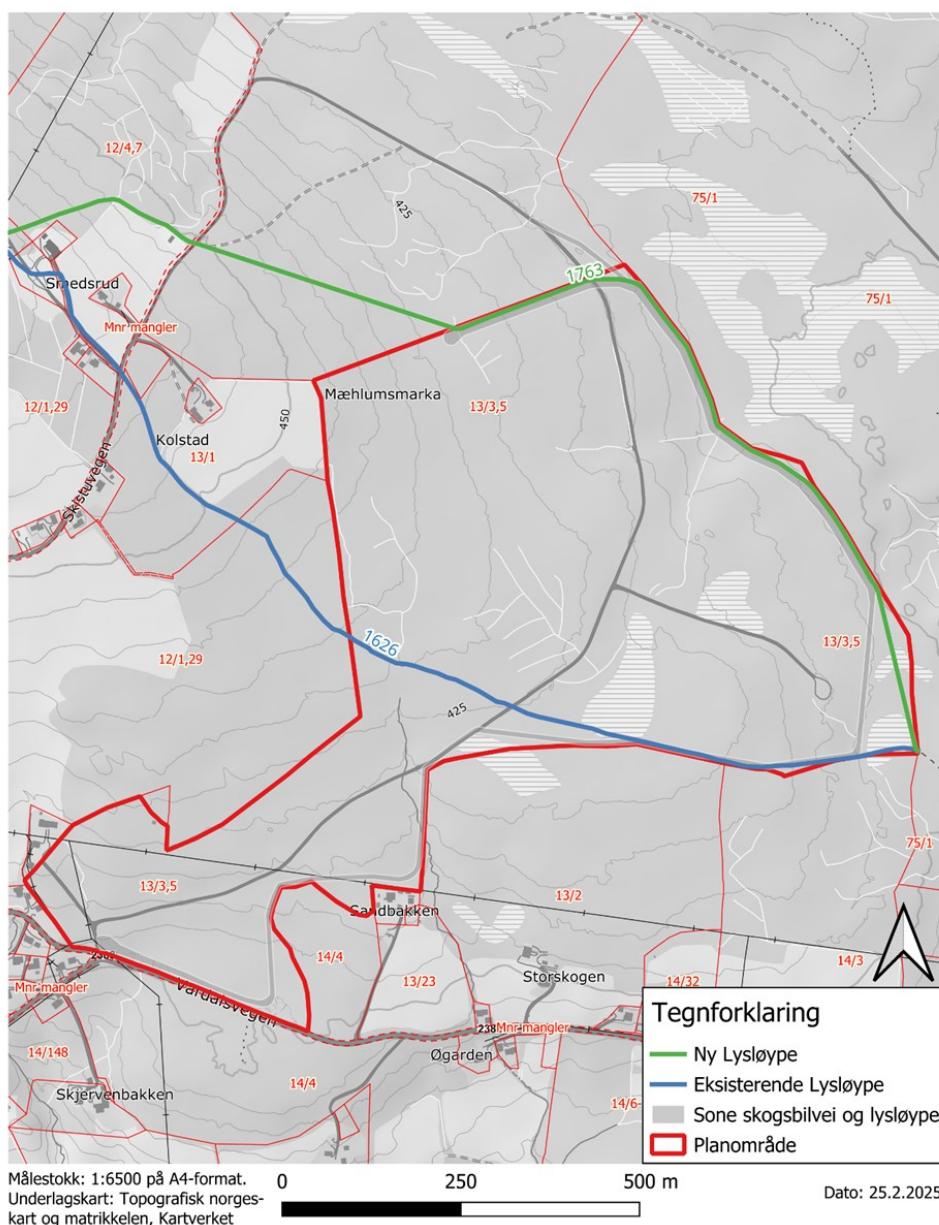

Funksjon

Det er vurdert at tiltaket i liten grad vil endre funksjonen til Gjøvikmarka. Dette fordi lysløypa gjennom planområdet vil legges rundt planområdet, knutepunktet Skistua forblir, det er flere andre ferdselsårer i marka og områdets skogpreg forblir ettersom vegetasjonen og terrenget skjærer innsynet til solkraftverket en del. Påvirkning vurderes til ubetydelig endring.

5.4.3 Nærmere beskrivelse av påvirkning på ferdselsårer

Lysløypa, en viktig ferdselsåre, vil legges om. Energeia har i samarbeid med kommunen funnet ny trasé for lysløypa som går rundt planområdet, se figur 5-2. Det gjør at en ferdselsåre i marka opprettholdes. Videre vil det ennå være mulig å gå en rundtur i området. Rundturen vil først følge eksisterende lysløypa fra Eiktunet til planområdet, deretter rundt planområdet i nord og så helt inn til Skistua, se figur 5-2. Deretter vil turen gå tilbake langs skiløypa avbildet nord for planområdet, se figur 4-13. Ferdselsåren vil bli noe lengre, men ikke betydelig. Dermed opprettholdes friluftslivstilbudet (lysløypa og rundtur) i området og påvirkning vurderes til ubetydelig endring for ferdselsåren.

Figur 5-2. Kart over eksisterende lysløype og skogsbilvei gjennom området og ny lysløype og skogsbilvei. Kart fra Energeia.

5.5 Midlertidige virkninger

På lik linje med andre utbyggingsprosjekt med terrenginngrep vil tiltaket medføre støy i anleggsfasen, spesielt ved pæling/skruing av solcelleanleggene og i tilknytning til transport og etablering av infrastruktur. Solkraftverk i driftsfasen genererer lite støy utenom noe summing.

Ettersom friluftslivsverdiene innenfor planområdet vil forsvinne med tiltaket, utgjør støy i planområdet ikke en betydelig påvirkning. Støy i anleggsfasen kan derimot ha en betydelig påvirkning på friluftslivsområder rundt planområdet. Dette er en midlertidig virkning og vil dermed ikke inngå i påvirkningsvurderingen.

6 Konsekvens

Konsekvenser for delområder er gitt ved en sammenstilling av verdi og påvirkning iht. konsekvensvifta i M-1941.

6.1 Sammenstilling av konsekvenser

Sammenstilling av konsekvens er vist i tabell 6-1. Konsekvensene som følge av tiltaket er knyttet til endring i attraktivitet, arealbeslag og tilgjengelighet. De største konsekvensene er knyttet til delområde FL1 der tiltaket vil medføre arealbeslag, mental barriere for brukere av området rundt (spesielt Skistua) og endring i attraktivitet av denne delen av marka. Det vil også ha noen mindre følger for Grande skole og jakten som utføres i området. Randsoner er viktige områder å beholde så et friluftslivsområde ikke er truet av en bit for bit nedbygging. Konsekvenser for FL2 er hovedsakelig visuelle virkninger som fører til noe konsekvens (1-) som følge av at Øverbymarka er bymarka og har svært stor verdi.

Samlet konsekvens er satt til noe negativ konsekvens iht. tabell 2-7.

Tabell 6-1. Oppsummering av konsekvens og samlet vurdering.

Delområder	Nullalternativet	Mæhlum solkraftverk
FL1: Gjøvikmarka	0	Middels konsekvens (2-)
FL2: Øverbymarka	0	Noe konsekvens (1-)
FL3: Bergstoppen	0	Ubetydelig konsekvens (0)
FL4: Grande skole	0	Ubetydelig konsekvens (0)
FL5: Lysløypa	0	Ubetydelig konsekvens (0)
Samlet konsekvens	Ubetydelig konsekvens	Noe negativ konsekvens
Begrunnelse for samlet konsekvensgrad	Nullalternativet har per definisjon ingen konsekvens	Alle delområder har lave konsekvensgrader. Overvekt av konsekvensgrad noe konsekvens (1-) og ubetydelig konsekvens (0). Ett delområde har middels konsekvens (2-) Ingen delområder er gitt konsekvensgrad alvorlig (3-) eller svært alvorlig (4-).
Rangering	1	2
Begrunnelse for rangering	Ingen konsekvens for delområder. Ingen alternativer gir positiv konsekvens til delområder.	Utbygging av solkraftverket vil ha konsekvenser for friluftsliv i området. Det er ingen alternativer i prosjektet.

6.1.1 Ytterligere skadebegrensende tiltak

Utreders forslag til avbøtende tiltak for å minimere konsekvensen for temaet friluftsliv tar sikte på å minimere påvirkningen på attraktiviteten av området ettersom omlegging av lysløypa er inkludert i tiltaket som et skadebegrensende tiltak. Redusert tap av attraktivitet kan gjøres ved strategisk planting av trær for å skjerme deler av anlegget for brukere av området rundt. Å sette igjen lav skog og krattvegetasjon vil kunne skjerme solkraftverket noe. Det avbøtende tiltaket må veies opp mot brannvernmessige og produksjonsmessige hensyn. Eventuell treplanting må avtales med berørte grunneiere, dersom det ligger utenfor planområdet.

I anleggsfasen vil det bli støy i forbindelse med anlegging av solkraftverket, både fra rydding av skog og fra pæling og den fysiske installasjonen. Fordi det er stor trafikk i området, spesielt ved Skistua om vinteren, bør det støyende arbeidet skje utenfor høytidssesongen (vinteren).

6.1.2 Virkninger som ikke følger av tiltaket (indirekte virkninger)

Det er ingen klare, indirekte virkninger som kan få konsekvenser for friluftslivet i eller utenfor influensområdet.

6.1.3 Vurdering av samlet belastning

Det er ikke kjent for utreder at det er noen andre planer for noen større prosjekter i influensområdet til Mæhlum solkraftverk.

I Gjøvik og de tilgrensende kommunene Søndre land, Vestre Toten og Østre Toten er det meldt fem solkraftverk per 23.03.25: Mæhlum, Seval skog, Øystadmarka, Holte og Store Nøkleberg. Øystadmarka ligger i Søndre land, Store Nøkleberg i Østre Toten, Holte i Vestre Toten, mens resten ligger i Gjøvik kommune. Alle ligger maksimalt ca. 20 km fra hverandre. Det er bare kartlagt og verdsatt friluftslivsområder i Østre Toten kommune. Store Nøkleberg ligger ikke i et kartlagt friluftslivsområde. Øystadmarka og Seval skog grenser begge til det større turområdet Vardalsåsen. Planområdet for de andre solkraftverkene er ikke befart. Det vurderes ikke som sannsynlig at realisering av alle vil føre til en reduksjon i friluftlivstilbudet i regionen.

6.1.4 Usikkerhet

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig ettersom planområdet og alle relevante steder i influensområdet er befart i forhold til friluftsliv. Interesseorganisasjonene er kontaktet. Det foreligger noe usikkerhet i avgrensningen av friluftslivsområdene ved kartlegging av friluftslivsverdier i influensområdet etter M98 – det kan være at utreder har tatt med for lite av friluftslivsområdet eller for mye. Utreder har hatt et møte med friluftslivsansvarlig i kommunen for å gå igjennom kartleggingen av friluftsliv i influensområdet. Der har friluftslivsansvarlig kom med innspill til verdisettingen av de ulike friluftslivsområdene. Dermed anses usikkerheten som mindre tilknyttet dem.

7 Overvåkningsordninger

Det vurderes ikke som nødvendig med ytterligere undersøkelser av friluftsliv for å kunne avgjøre konsesjonsspørsmålet.

8 Data i databaser

Systematiserte data som er samlet inn i arbeidet med konsekvensutredningen skal gjøres tilgjengelige for offentlige myndigheter. Dette går frem av KU-forskriften § 24.

Dersom det ønskes tilgang til kartdataene brukt i denne utredningen, kan det fås ved kontakt med Multiconsult.

Det er ikke kartlagt noen turruter som ikke allerede finnes i eksisterende databaser i ut.no, skiforening.no eller Kartverkets Turrutebasen.

9 Referanser

Klima- og miljødepartementet & Kommunal- og distriktsdepartementet (2017). Forskrift om konsekvensutredninger. FOR-2017-06-21-854: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-06-21-854?q=forskrift%20om%20konsekvensutredninger>.

Klima- og miljødepartementet (2021a). Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T1442).

Klima- og miljødepartementet (2021b). Nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet – klargjøring av miljøforvaltningens innsigelsespraksis. Rundskriv T-2/16, revidert feb. 2021. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-og-vesentlige-regionale-interesser-pa-miljoomradet--klargjoring-av-miljoforvaltningens-innsigelsespraksis/id2504971/?q=T-2/16>.

Miljødirektoratet (2013). Kartlegging og verdisetting av friluftslivsområder. Veileder M98-2013.

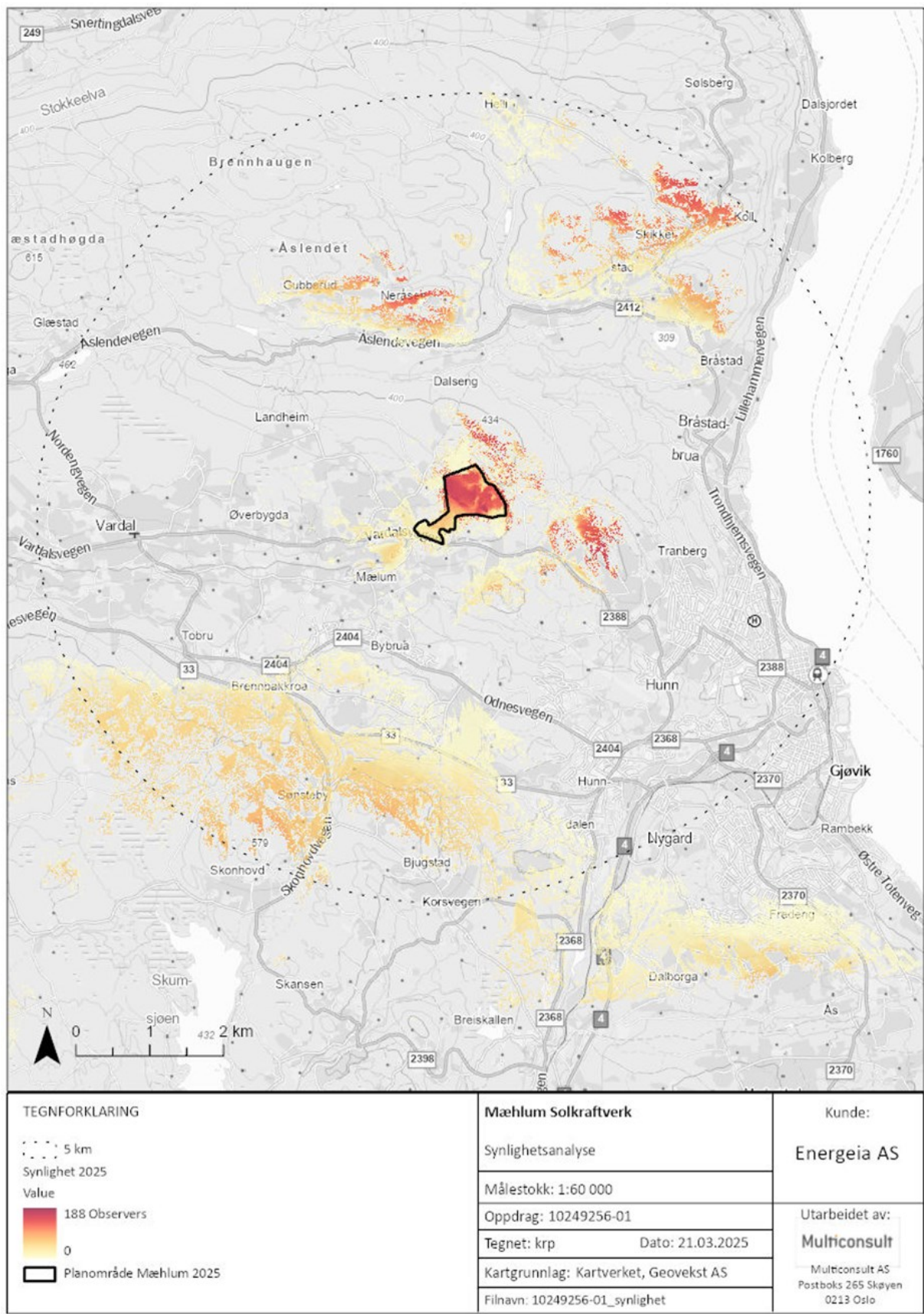
Miljødirektoratet (2023). Konsekvensutredninger for klima og miljø. Veileder. Internett: <https://www.miljodirektoratet.no/konsekvensutredninger>, 2023. M-1941.

Venter, Z. S., Barton, D. N., & Gundersen, V. (2025). Impacts of forest clear-cutting on recreational activity: Evidence from crowdsourced mobility data. Landscape and Urban Planning, 258, 105332. <https://doi.org/10.1016/j.landurbplan.2025.105332>

10 Vedlegg

10.1 Synlighetskart

Figur 10-1. Synlighetskart over området hentet fra landskapsutredningen.

10.2 Verdisettingskriterier for hvert kartlagt friluftslivsområde

Tabell 10-1. Kartlagte friluftslivsområder etter M98 i influensområdet til Mæhlum solkraftverk.

Område- navn	Verdi	Område- type	Verdisettingskriterier												
			Bruksfrekvens	Regionale og nasjonale brukere	Opplevelseskvaliteter	Symbolverdi	Funksjon	Egnethet	Tilrettelegging	Kunnskapsverdier	Lydmiljø	Inngrep	Uts trekning	Tilgjengelighet	Potensiell bruk
Gjøvik- marka	Svært viktig	Marka	4	2	3	4	3	3	3	3	5	4	5	3	3
Øverby- marka	Svært viktig	Marka	5	3	5	5	5	5	5	5	4	3	5	5	1
Bergs- toppen	Svært viktig	Jordbruks- landskap	4	2	5	4	3	5	4	4	3	2	5	5	1
Grande skole	Svært viktig	Leke- og rekreasjons- område	5	1	1	4	3	5	5	2	3	1	5	5	1